

VOL. IX. ÉVFOL

NEW YORK, N. Y.

1921 JULIUS 28.

No. 30. Szám.

MAGYAR BANYÁSZ LAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor, at 75 E. 10th St., New York, N.Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada One Year \$2.00. Abroad \$2.50

STOCKHOLDERS OF THE HIMLER COAL CO.

are experiencing some of the hardships due to any one, making a departure from the usual and every-day road and trying to experiment with some new ideas for the betterment of the life of the laboring classes.

As most of our readers know the Himler Coal Company is a corporation with a capital of two million dollars, owned exclusively by coal miners, without anybody having as much as one per cent interest in the company.

The company is owned by two thousand miners and it is the greatest single experiment in the way of co-operative industrial undertaking, and — since these miners are mostly americans of foreign origin — it is also the greatest single americanization movement in the Country.

Under the leadership of Mr. Martin Himler, these miners are operating coal mines with a wonderful success since four years, and just recently built a Railroad, one of the biggest railroad-bridges in Kentucky, and one of the most modern mines on the Kentucky and West Virginia coal fields.

The work just completed is a wonder in that part of the country, and it is especially so, since it is a common knowledge, that all this was done by plain coal miners, the company having a Board of Directors composed of eleven miners.

Naturally, coal operators, especially the conservative coal barons are not looking on with favor to see the co-operative work of the miners prosper, but they can't find any way to stop the ever-growing undertaking, and the more modern and broad-minded coal operators are showing even a little good-will toward "the mine of the two thousand miners" for they themselves want to see the result of the experiment.

Since this company operated for two years the worst coal mine in West Virginia, with out-of-date and bad equipment with a success, and since now the company owns one of the best mines in the Country with the most up-to-the-minute equipment that money can buy, the result of the so-called experiment can not be else but a great success, and undoubtedly many will follow the lead of the Himler Coal Company.

It is not, never was a surprise to us, that coal operators as a rule were very much against this co-operative coal company, but it is certainly a surprise to see some coal miners taking stand against the company of the miners.

One of our readers reports the fact, that some gentlemen in Divernon, Ill. evidently not having anything else to do, is trying hard to find fault with some stockholders, who are members of that local of the United Mine Workers of America, and even discuss the

(Continued on Page 4.)

A "kilenc vármegye" meg a "tizedik vármegye" üzenete

MIT ÜZEN A KILENC VÁRMEGYE: — MAGYARORSZÁG — A TIZEDIK VÁRMEGYÉNEK: AZ AMERIKAI MAGYARSÁGNAK. — A TIZEDIK VÁRMEGYE VÁLASZA. — MIT IR MÓRICZ ZSIGMOND RÓLUNK

Ott ült Himler Márton háznak porcsán, Himlervillen, amikor megérkezett a posta és meghozta a magyarországi. Az Estnek június 29-iki számát. Abban találtuk az alább közölt cikket.

A TIZEDIK VÁRMEGYE

Ma csak kilenc vármegyéje van Magyarországnak, melyet egyáltalában nem csonkított meg a trianoni béke: A Dunántul; Veszprém, Somogy, Fehér, Tolna; a Duna-Tisza közén: Pest-Pilis-Solt-Kiskun; a Tisza sávján: Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Hajdu, Borsod, Heves.

Kilenc vármegye, a mely teljesen és eszoritlanul megmaradt s ezek sem azért, mintha magyarságukat még a győztes is respektálta volna, csupán csak azért, mert oly mélyen esnek bent a magyar világ belsejében, hogy nem érte el őket a kés.

Ezt a kilenc megyét ugyanis tizenkilenc vármegyének vöröz csonkjai veszik körül, abban a bocsorforforma cafatban, a mit országunk kivágott a magyarság számára Hungária szép szivalakjából Európa dikéje.

Kilenc vármegye maradt meg épen a magyar szent korona hetvenkét vármegyéből.

Hogy férjen el a magyar faj géniusza ebben a prokrustes ágyban?

Igaz, a magyarság kicsiny sejt a világ népeinek tengerében s magános sejt, a melynek nincsenek rokonai sem keletre, sem nyugatra az emberiség csodája, a hogy magában itt maradt, itt lett, itt nőtt önállóvá a Duna-Tisza tündéri alföldjén: de azért nem olyan parányi, mint véli a büszke Európa, mely többet tud Közép Afrika négeiről, mint Európa közepének hű magyarjairól.

A magyar géniusz még dermedten fekszik kisdé ágyán: de szűk neki ez az ágy!

Kilenc ép megye!... Még annyi sem, a hány ujjá van az embernek a két kezén, hogy marokra tudja fogni a munkát!...

Mégis: ti!...

A sors akarataiból van egy tizedik, sértetlen s ép ujjunk, a melyhez szintén nem nyúlhatott a trianoni béke metsző bicskaja; van egy tizedik megyénk, amely minden poklokra túl is megmaradt nekünk épen és sértetlenül, mert már előbb gondoskodott az Itélet, hogy ez kivetessék a régi 72 megye vérforrásából!

S ez: Amerika magyarsága.

Milyen esodlatos: a mindig kicsiny s mindig szegény magyarság vértultengésben szenvedett; s egy megyéről önként, békében, le tudott mondani: egy megyényi

erőt maga ki tudott vetni magából!...

S most egyre több szeretettel s fájóbb szívvel néz a távolba, elvetélt magva felé: a kit nem fűz közigazgatási kapocs hozzá, a kiknek nem állíthat főispánt a fejük fölé, a kikre nem róhat vagyonváltást elvesztett háborújáért: most látja, meg kell éreznie, hogy ezek a szegények-szegényei: ezek az ő hű gyermekei!...

Az amerikai magyarság problémája egyre jobban foglalkoztatja mindnyájunk elméjét.

A háború után eleinte tulbecsültük ottani tömegünket s ottani jelentőségüket: valahogy egész Amerika arányait vetítettük rájuk s így bizonytalan, szétfolyó ködképet kaptunk. Lassan lehiggad s kitisztázódik szemünkben az amerikai magyarság igazi képe:

A tizedik vármegye az!

Uglátszik, mindenképpen hasonlít is az amerikai magyarság belső élete egy vármegyéhez.

A hogy élnek: Amerikában is éppen úgy egyedül és magukra maradvá, rokon nélkül, mint itthon: egy-egy nagyobb amerikai város magyar lakossága megfelel egy-egy magyar vidéki városnak, Newyork magyarsága talán Nagyváradnak, McKeesport Rimaszombatnak, Cleveland Losoncnak?

Egy-egy kisebb gyártelep: kisebb városnak, falunak, tanyának; az egész: egy magyar megyének. S az életük is sokban hasonlít: kulturájuk a magyar vidéki élet kulturája, lapjaik a magyar vidék közönyei, színházi, művészeti igényeik, izlésük, szükségleteik s szervező erejük, egy-egy magyar megye színvonalán!...

De most olvasok egy adatot az amerikai magyarság életéből s megint eltörlődik egy kicsit, szélesebbre s mélyebbre a kép:

West Virginia és Kentucky határán két évvel ezelőtt egy magyar bányászárság önálló részvénytársulatot alakított, a mely május 22-én nyitotta meg saját új vasutvonalát, mely a bányát telepet összeköti a nagy vasúthálózat.

A legszegényebb magyarság tömörülése ez, egy komoly s nagy gazdasági célra: csupa fajmagyar, a betegségyelőgyletűk nevei között még véletlenül is alig van idegen hangzásu: de a legszegényebb magyar elem! Mert bizonyára a legkisebb emberek mennek bányamunkásknak.

S ezek félmillió dollárt adtak össze egy bányatársaságra.

Hol vannak ehhez hasonló vállalkozásai ugyanennek a társadalmi rétegnek itthon, az óházában?

Ezek az emberek mind béresek, kocsisok s a legtöbbször birtokos parasztság volt idehaza; mezőgaz-

dasági proletár, a melyről már Szecezi Molnár szótára megmondja 1621-ben, hogy "proletár az a szegény nép, ki az várost egyébképpen nem segíthette, hanem csak gyermek szüléssel szaporíthatta".

Idehaza igen: odakint Amerikában tudott immár egy bányát s egy hidat, egy vasutat is szaporítani az államnak.

Gigászi munkásság, mint a hangyáké a porban.

Mint a fecskéké, a ki párjával együtt ezerszer kap fel egy kis sarat s fűszálat gurva bele, felröplít a magasba: mennyit kell fáradozni, míg összehoz egy kis házat!

S a magyar tud, valóban tud is dolgozni. Nincs határa amagyar földmives szorgalmának, kitartásának, önruralmának, ha feltámad benne a gyűjtés, takarítás szenvedélye: s az rögtön feltámad, mi helyt van rá lehetősége s van értelme.

De mit érhet el egy mezőgazdasági napszámos minden munkájával, szorgalmával?

Gondolják meg azok, a kik egy üzletet öt milliót tudnak keresni, hogy mennyi életfőtököt fogyaszt el az emberek százezereinél a mindennapi falat megkeresése...

West Virginiában fut egy kis vonat, szerényen s szorgalmasan, az amerikai vonatírókhoz, mint a kis patak a nagy folyam felé: s idehaza a szikes mezők kopáron érik a tavaszt s az őszt...

West Virginiában fut a magyar vonat: ott, a hol a Bórharsnya indiánusai vadon hagyták a hegyeket s a hol a bennszülöttek még ma sem akarnak a fegyverektől megválni: "A hegyek között lakó amerikaiak emberi joguknak tekintik a fegyverviselést és nem válnak meg simán azoktól." (Irja a Magyar Bányászlap, napíróban, egész egyszerűen, a világ legtermészetesebb hangján!)

West Virginiában bányavonat robog: de idehaza kátyuban áll, alig dögög a tanyai szekér.

Az amerikai magyarok haza jöhetneknek, megtanítani arra, hogy lehet vasutat építeni!

A tizedik ép vármegye meglódíthatná egy kicsit ezt a kilenc beteg vármegyét!

A magyar géniusz mikor marcolja már meg mind a tíz ujjával az élet legnagyobb fegyverét: a Munkát.

Móricz Zsigmond.

Esténként, vacsora után kasznót tart a himlervillei magyarság. Ott ülünk minden este a Himler ház porcsán, beletemetkezzük az újságokba, megvitatjuk a világ eseményeit.

Szép esendések arrafelé, a ken-

tucky-i hegyekben az esték. Ujabbban a szentjánosbogarak csak a messzi erdőkből világítanak felénk, elkerülnek a ház tájékát. Minnek öröklődnek kicsiny fényükkel? Amikor hatalmas villanylámpák ontják messzesugárzó fényüket, hogy megvilágítsák egyik oldalra a hatalmas fekete tiplát, a másik oldalra a terjedelmes fehér villanyházat.

Ahogy befejeztem a cikket, végignéztam a porcsón ülő emberek. És magamban önkéntelen csodálkozással ismétlődtek a cikkszavai: zsellérek, béresek, kocsisok... mezőgazdasági proletárok...

Talán nem is róunk szól ez a cikk — gondoltam magamban — mert az előttem ülő emberekben sehogys tudtam meglátni azokat a proletárokat, zselléreket, kocsisokat, akikről Móricz Zsigmond ír. Hiszen ezek az emberek itt fehéringes, tisztára fűdött gentlemanek, akik most költöznek a villanyvilágítás, fűdőzés házaikba, hiszen ezeknek könyvtárak van, pénzük a bankban, ezek fehérbroszos asztalnál húst esznek, még reggelire is. Ezek volnának a zsellérek, béresek, kocsisok, proletárok?...

És aztán nagy, hasító fájás szakadt a szívembe, ahogy megértettem: igen, ezek az emberek zsellérek, kocsisok, béresek, proletárok voltak odahaza, ilyen sorson tartotta őket az a szerencsétlen, gondatlan, könnyelmű, rövidlátó Magyarországi.

Mint a rossz és elvakult anya, úgy bánt az ország ezekkel a magyarokkal. A fiesurnak nevelődött, gamágnis, monoklis, fényes körmü fiait tömte pénzzel, meg minden jóval; az erős, egyszerű, tagbaszakadt és munka felé hajló, nem elég finom, és nem elég urfi fiait meg cseléd sorba házszolta, iskolák, tapasztalatok, tanulások elől szegénnyel elzárta. Felpapazsolta a nekik jutott száraz kenyérrel s az ur, léha, vasaltnadrágos és beparfümözött fiait ledér frajllakat fürdettek pezsgőben.

A zsellérüi aztán kirántotta a kezét a mostohává vakult anya sulyos láncából, kivándorolt, mint a vándormadár, még koldustársínya sem jutott a hátára.

Hát aztán persze, hogy kátyuba került a szekér. Hát aztán persze, hogy ott is maradt. Hiszen a géymágyiúrú, asszonyisimogatásban eltétlenül kezek hogyan is nyulhatnak le a sárba, hogyan is feszíthetnek ványadt vállait a szekérrudnak? Hiszen az igazán dolgos, izmos, munkát bíró meg munkát akaró karok a földgolyó másik felén dolgoznak. Az idegen országnak jók azok a zsellérek, amik nem kellett Magyarországnak...

Móricz Zsigmond nagyon ked-

velt írónk. Minden könyve itt van a himlervillei könyves polcon. Nem ékességnék, hanem tápláléknak. Az elismerése értékelt helyről jött, kedves és drága dícséret nekünk. Köszönjük is szépen. De a hívására csak azt üzenhetjük, hogy igen megköszönjük, de nem mehetünk mi haza...

Mert mi már nem tudunk — meg nem is akarunk — zsellérek, béresek, kocsisok, proletárok lenni... Mert itt, a hatalmas, szobor-szerű alkotással tömörült vasak, épületek azokat mutatják nekünk, hogy az erőnk, képességünk másra is jó...

Mert mi már nem tudjuk, meg nem is akarjuk — a határon odanyújtani a kezünket oktan osztályozások, buta és érdemtelen különbségtételek lenyűgöző láncainak... Mert itt gyorsmozgásu szabad kezünk már életjavító, boldogsághoz eredményeket ad nekünk...

Mert mi már nem tudjuk — meg nem is akarjuk — a fejünket megadóan, kényszerű grávasággal meghajítani uri pofonok, katonai korbácsok, meg röhögő szitkok ütéseinek... Mert mi már egyenesen járunk és felfelé nézünk, nem büszkeségből, hanem látni akarjuk a tiplinket, meg a villanyházunk tetejét...

Nem megyünk mi már haza, kedvelt írónk, Móricz Zsigmond. Nem megyünk mi már haza, betegségekben, ezer bajban újra édes-sé szomorodott mostohaanyánk.

A szívünkkel, pénzünkkel ott vagyunk. Minden magyar fájdalom nekünk nagy fájdalom. Minden magyar sirás bennünk magyar zokogássá sokszorozódik, minden felénk nyújtott egy magyar kéznek visszanyújtott, dus két kéz ajándékával felelünk, de haza mi már nem mehetünk...

Hogy kátyuba került a hazai szekér?... Hogy tán ha nekivetjük a vállunk?...

Aztán minek volna az? Kiemelezzük az egyik kátyuból, addig már rugja mélyreszántó, romboló, földtelhasító csizmájával a másik kátyút — mélyebbet — a testvérek csoportja... És a munkaerőnk — isten látja — nem sajnáljuk, de a szívünket féltjük. Bizony, a szívünket, az itt testvérszeretettel bevetett, kivirágzott szívünket...

Igaz, itt se volt ám tréfas játéka, könnyű piszmogás ez a pár év. Mert futóhomokra szakadt a hidunk egyik pillérje. Más fajtának, más eszmének talán messze szaladt volna a kedve. Mi tovább ástunk... Akadályok köves hegyét, feneketlen vizét, tövises börtönt hordta felénk a természet meg véletlen körülmények, de tovább mentünk.

Otthon se kéne nagyobb fáradság, nagyobb munka a hazai szekér megindításához.

KÖVETÉSRE TALÁL A JÓ PÉLDA

Megirtuk korábban, hogy Barta András, Litafik Mihály és Borbás Géza magyar bányászok az első magyar kooperatív bányavállalat mintájára új bányavállalatot szerveztek és megvettek Nebo, Ky.-ban egy már üzemben levő bányát jó szénrel. A vállalat neve Nebo American Coal Co. és a vállalatot részvénytársasági alapon vezetik. A vállalat részvényeit magyar bányászoknak ajánlják fel és a részvényes bányászok később a lehetőséghez képest munkát is kápnak a bányában.

Az új kooperatív vállalat a Himler Coal Company vállalatával semmi összeköttetésben nincs és attól teljesen függetlenül működik ugyan, mégis azon igyekezik, hogy az első magyar csoporttól vegyenek jó példát.

Összinté szerencsés kívánatainkkal üdvözljük az új társaságát és reméljük, hogy munkájukkal szintén sikert érnek el. Nagy érdeklődéssel figyeljük az új csapat működését és szívből örülünk, ha vállalatuk ép olyan eredményes lenne, mint amilyen a miénk.

A példánkat követő bányászok magukkal vitték a szuperintendensüket, a ki most a bányájukat vezeti.

Aztán itt emberek, féltékeny, nem ismerő emberek is nekünk rugaszkodtak. Otthon is csak ez lenne velünk.

Az itteni emberek ellenségeskedését kibírtuk, legyűrűtük. De az otthoniak idegensége, a testvérek ellenségeskedése már de a szívünk szaladna és de hamar letaposná a szívünk virágba szök-kent, diszes kertjét...

Ezért van az, hogy mi már nem mehetünk haza. Ezért van az, hogy kérjük is, ne hívj bennünket haza, anyánk, mert ha szived szerető édes sziv is, mostoha még mindig a kezéd. Ne ültess hát bennünket, — mély gyökeret ága-zott, virágba borult, gyümölcs-vá-ró erős fák — a te begazosodott, gyomos földedbe, ahol pusztító földi férgek válogatás nélkül rá-gyák a terjedő gyökereket.

Talán innen — egészséges földben szabadon ága-zó gyökerekkel, tiszta levegőben szabadon gyökér-ző ágakkal — inkább juttathatunk már igérő, már pirosuló gyümölcsünkkel nektek is.

A munkánkat, pénzünket — szívesen adnánk, de a szívünket ti is féltétek... Mert ez táplálja a karunk minden eredményes moz-dulatát, az agyunk minden mag-gasat építő gondolatát...

Nem bírjuk el már mi azt a levegőt...

Ezt üzeni kilenc testvér-várme-gyének a Tizedik Vármegye.

Fülöp Ilona.

Egy kis emberi megértés, egy kis jóakarát és olyan szép és eredményes lenne minden munka. Talán az egész élet is...

Ön nem tehet egyebet,
csak szeretheti!

Ezek KÜI OMBEK
Ezek JOK

BEECH-NUT
CIGARETTES

20 for 15¢

Az indiai idegenüldözés

Hetvennégy amerikai bányász és farmert tartóztattak le a Princeton, Ind. környéki idegenüldözésből kifolyólag. Megirtuk a na-kidején, hogy több mint száz idegen nemzetiségű bányászt kergettek ki a megyéből. A letartóztatottak között van Bollin, a bányászunión Pricetoni lokáljának elnöke, akit 1500 dollár biztosítással szabadlábra helyeztek. A hírek szerint szeptemberben fogják tárgyalni az ügyet.

Talán egyik országban sem veszi a kezébe a nép az ítélkezést olyan gyakran, mint Amerikában. Valahogyan az amerikai nép hirtelen tömegindulatokban teljesen természetesen tartja, hogy joga van az ítélkezéshez és ezen ügylátszik nem tudnak a törvény emberei segíteni.

Az idegenüldözés különben is kedvenc szórakozása bizonyos helyeken az amerikaiaknak. Tulajdonképpen az amerikaiaknak, akik fokozott hazaszerettségben valahogyan úgy érzik, hogy alig ember az, tekintet nélkül személyi tulajdonságaira, aki véletlenül nem Amerikában látta meg a napvilágot. Természetesen, ez csakis a nem intelligens és egészen alacsony életmódon élő amerikai szokása.

Már korábban is több helyen előfordult idegenüldözés. A vizsgálatot megindítják, de épen azért, mert nagy tömegek bűnéről van szó, a vallomások olyan bonyolultak, ferdék, hogy igazságos ítéletet soha sem lehetett hozni. Még ha talán akarnának is.

Nagyon rossz szolgálatot tesznek Amerikának azok a közegek, akik minden hatalmukkal és törvényadta erejükkel nem dolgoznak a népileteket ellen. A tömeg ítélete különben is mindig igazságtalan, mert hirtelen, megfontolatlan indulatok vezetik, de ezeken felül is kétszeres kötelessége Amerikának, hogy a bevándorolt tömegek biztonságáról minden erejével gondoskodik.

Amerikának igen nagy és fontos szolgálatot tettek a bevándoroltak minden időben. Amerika nagyságának, gazdaságának, sikerének nagy részét a bevándoroltak munkája szerezte. Nem beszélünk arról, hogy hiszen egy ilyen fiatal országban mindenki bevándorolt alapján véve, mert az igazi benszülöttek csak az indiánok, de a bevándoroltak első nemzedéke is fontos és hasznos tényezője Amerikának.

Amerika háborúját tulajdonképpen az iparával nyerte meg. Azzal az iparral, amely Európát is el látta harci eszközökkel. Az ipar jó nagy részben az idegenek kezében volt, akik igazán szeretettel és buzgalommal dolgoztak Amerika háborújának sikeréért. A hadikölcsönkötvények összegében is lényeges szám szerepelt a bevándoroltak pénzéből.

Vannak azután egyes államok, ahonnan lassankint kihál az idegenyűlöllet, de természetesen ez nagy munkájába kerül az állam idegen lakosságának.

Példa erre a magyar bányászok bányája. Kezdetben a legnagyobb ellenségeskedéssel fogadták Martin Countyban a magyarokat, dacára annak, hogy tudták, hogy az amerikaiak régi álmát akarják megvalósítani, megnyitni a Martin County-i szénmezőket, bevinni a vasutat és ezzel a kultúrát, az ipari és kereskedelmi alkalmat a megyébe.

Amikor az első napokban pár kentucky-i farmer meglátta az egyik bankban Himler Mártont, aki pár magyarral járt ott, esodálkozva mondta a kentucky-i farmer a társának:

— Ezek a hunkik egészen civilizált embereknek látszanak.

Egy kentucky-i farmer mondta ezt. Abban az államban, ahol a lakosság több, mint fele tud írni, olvasni, ahol a benszülöttil alig tudnak pár száz szót, mert egyszerű beszédjükhöz nincs szükség többre, ahol a közegészségi viszonyok egyneműen rémisztők, ahol

lyukas falak és beszegezett ablakok mögött egyszobás házakban sokszor 6-8 ember lakik és ahol a kultúra és művelődés székere mindig elakadt a falvak egy-mástól elszigetelt hatalmas sártengerben. Egy ilyen farmer állapította meg rólunk, hogy emberformájú emberek vagyunk.

Természetesen ma már másképpen beszél a kentucky-i farmer is a magyarokról. Mert be kell látni, ok, ha a szívük is szakad bele, hogy csodát csináltak ott a hunkik, a kukoricából hatalmas ipari telepet, a vaskók helyére olyan modern házakat, amilyenek azok még nem is láttak.

Oda kellene küldeni az idegenyűlölő amerikaiakat, hogy meglátnák, hogy amerikai területek, amerikai ipar felvirágoztatásán dolgoznak az idegenek hívott bevándoroltak. A sok üres szónoklás helyett az eredményeket kellene nekik megmutatni, azokat az eredményeket, amelyeket a bevándoroltak értek el Amerika hasznára, akkor egyszerre kiveszne szűk és elfogult agyvelejből, hogy a bevándorolt alacsonyabb sorsu emberfaj.

Az idő meg fogja gyógyítani ezeket a csunya, ragályos betegségeket is. A bevándoroltak az évek haladásával a munkában és eredményekben is haladnak előre és lassankint az amerikai sajtónak is el kell ismernie, hogy a bevándoroltak nagyrésze van mindig mindenütt minden amerikai sikerben.

Persze addig a bevándoroltaknak még sokat kell dolgozniuk, még többet szenvedniük. A kentucky-i magyar csoport a szenvedést befejezte már ebben az irányban. Kentucky-ban ember már a magyar ember is és előkelő amerikaiak jól tudják, hogy a benszülött kentucky-i farmernél sokkal sokkal magasabb színvonalon élnek az eddig lenézett és megbámult hunkyk.

EGYES SZÉNVIDEÉK HELYZETE.

Connellsville, Pa. környékén a kereslet sokkal kisebb, mint a vidék termelési képessége. Julius első hetében a termelés jóval alacsonyabb volt, mint a megelőző héten.

Fairmont vidékén a tavakon egyáltalában nem szállítanak szén. A kereslet olyan kicsi, hogy nem nagy kihatás van munkára. Julius első hete igen gyenge volt.

Indianában mindent elkövetnek, hogy a közönséget korai szénvásárlásra bírják, de nem tudnak eredményt elérni. Az egész államban alig dolgozik pár bánya, azok is csak pár napot hetenkint.

Kentucky nyugati, részén a munka meglehetősen meg és a bányák itt meglehetősen el vannak látva rendelésekkel.

Illinois déli részében sincs nagyobb kereslet, az árak pedig olyanok, hogy a bányatulajdonosok kénytelenek lesznek a munkabéreket lejjebb szállítani.

A Középnagyati szénvidéken lassan megy a munka, de a szén utáni érdeklődés nő valamivel. Az itteni bányatulajdonosok erősen készülnek a munkabéreszállításra, ami alig lesz elkerülhető.

Utah államban is rosszak a szénviszonyok, dacára az alacsony szénáraknak, mert a fogyasztóközönség még alacsonyabb árakat remél.

FELHÍVÁS

a connellsvillei, Pa. róm. kath. magyar templomhoz tartozó hívekhez.

Szíveskedjenek a július hó 31-én tartandó gyűlésen minél számosabban megjelenni.

Az Előjáróság.

Uj törvényjavaslat.

A STERLING-FÉLE UJ BEVÁNDORLÁSI TÖRVÉNYJAVASLAT ISMERTETÉSE.

Sterling szenátor 1921 április 27-én törvényjavaslatot nyújtott be a szenátusnak, melynek rendelkezései a bevándorlás szabályozására vonatkoznak. A törvényjavaslatot kétszer felolvasták és a Bevándorlási Bizottsághoz utasították véleményadás céljából. A törvényjavaslat sorsára vonatkozólag még nem volt tárgyalás és semmiféle döntés nem történt.

Ezt a törvényjavaslatot nem szabad összetéveszteni a most érvényben levő három százalékos bevándorlási törvénnyel.

A törvényjavaslat azt ajánlja, hogy egy öt tagból álló Bevándorlási Tanácsot szervezzenek, melynek egyik tagja a Munkaügyi miniszter volna, a másik négy tagot pedig az Egyesült Államok elnöke nevezné ki. Az elnöknek a tagok megválasztásánál "tekintettel kell lennie a gyáriparra, kereskedelemre, földművelésre és az ország általános gazdasági érdekeire és szükségleteire."

Az Egyesült Államok irányelve a törvényjavaslat szerint "bármely nemzetiségi vagy faji csoportból évenként annyi törvénytisztelő bevándorlót engedni be, amennyi nem veszélyezteteti a normális amerikai megélhetést, munka és munkabér alapját és amennyi az egységes nemzeti testbe elfogadható időn belül beolvasható."

A Bevándorlási Tanács, az idegenek országsszerte való okszerű szétosztása céljából, tanácskozsokat fog folytatni a különböző államok és területek illetékes hivatalnokai, fölvilágosításokat szerez az egyes államok és területek viszonyairól, termékeiről, stb. és a megszerzett fölvilágosításokat különböző nyelveken kinyomtatva szétosztja a beboesátott idegenek között az Egyesült Államok bevándorlási állomásain. Ezeket a fölvilágosításokat az idegen országok bevándorlási központjaiban székelő amerikai bevándorlási ügynököknek is rendelkezésére bocsátják.

A törvényjavaslat azt ajánlja, hogy kezdjenek tárgyalásokat az idegen országok kormányaival abból a célból, hogy hivatalos amerikai bevándorlási felügyelőket lehessen elhelyezni külföldön a konzuli ügynökségeknél és azokban a kikötőkben, ahol a bevándorlók hajóra szállnak. Ezek a felügyelők megvizsgálják a leendő bevándorlókat abból a szempontból, hogy mi az oka kivándorlási szándékuknak, akarnak-e az Egyesült Államok állandó lakói és polgárai lenni és ellátják őket azokat a törvényekkel és szabályokkal, melyek az Egyesült Államokba való beboesátásra vonatkoznak. "A Tanács írja elő az ilyen felügyelők hatalmi körét és kötelességeit gondoskodjék, amennyire lehetséges, arról, hogy a vizsgálat a kivándorló kiindulási pontján vagy ahhoz közel ejtsecs meg."

A felügyelők minden idegent, akár ideiglenes tartózkodásra megy, akár bevándorló az Egyesült Államokba, megvizsgálják hajószállás előtt.

Azokkal az idegen országokkal, melyek nem ismerik el azt, hogy ha valaki amerikai polgárjogot szerzett, megszűnt minden kötelezettsége minden más országgal szemben, a külügyminiszter tárgyaljon az irányban, hogy ismerjék el mindenkinek a teljes és kizárólagos amerikai polgárjogát, aki Amerikában született vagy polgárjogot nyert.

Ha ezek az idegen országok nem hajlandók elismerni a kizárólagos amerikai polgárjogot, a Tanács tiltson meg minden további bevándorlást ezekből az országokból.

Minden idegen, aki ideiglenes tartózkodásra jön az Egyesült Államokba (kivéve idegen kormányok elismert képviselőit és meg-

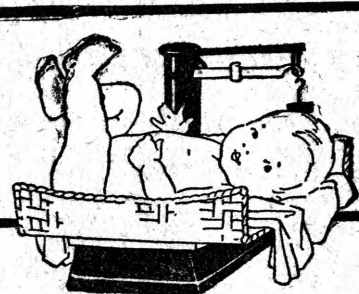
A VIGNETTÁKAT ŐRIZZE MEG

Magnolia
ÉS
Star tej

KANNÁKRÓL
ÉRTÉKES AJÁNDÉKTÁRGYAKAT KAP ÉRTÜK
KÉRDEZZE MEG FÜSZERESÉT

AZ ELÉGEDETT ÉLET JÓL KELL, HOGY KEZDŐDJÉK.

Egy magyar anya Clevelandből így ír:

"Hogy az anyatej híján minden békéjét orvosnak ajánlatára

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

nevezeti tej használata által nevelje fel."

Azonkívül azt írja:

"Mind a négy gyermeke díjat nyert bébi versenyeken."

The Borden Company

Borden Building

New York

Vágja ki e szelvényt még MOST — és postázza még MA

és INGYEN megkapja a GYERMEK EGÉSZSÉGE című könyvet, melyből megtudhatja, mint kell bébijét egészségesen megtartani. Valamint etetési szabályokat saját anyanyelvén.

Név

Cím

064

bizottjait) köteles utlevelét előmutatni, melyben világosan meg kell lenni a látogatás céljának, előirányzott időtartamának, melynek nem szabad egy bizonyos meghatározott időtartamot meghaladni. Ha az ideiglenes tartózkodásra érkezett idegen az utlevelében meghatározott időtartamon túl itt marad, anélkül, hogy erre külön engedélyt szerezne, pénzbüntetésre vagy deportálásra ítéltethető.

A Tanács évenként egyszer meghatározza, hogy a következő esztendőben az egyes csoportokból maximálisan mennyi bevándorló bocsátható be.

A Bevándorlási Tanács, bizonyos megszorításokon belül, felemelheti bármely csoport beboesátható bevándorlók számát. Három hónapos figyelmeztetéssel pedig leszállíthatja valamely csoportból való beboesátható bevándorlók számát.

A bevándorlókat szállító ügynökségnek ingyen kell visszaszállítani a hajószállás helyére azokat a bevándorlókat, akik a létszám betöltése után érkeztek ide.

A Tanács, miután fölvilágosításokat nyert az ország különböző államaitól és területeitől a munkanélküliségre, az egyes iparágak és foglalkozások munkashiányára, a polgárossodott bevándorlók szá-

zalekára és az idegen születési szülők amerikai születési gyermekeinek számára vonatkozólag, időről-időre a külföldön állomásozó bevándorlási alkonzulok és attasék rendelkezésére bocsátja ezeket az adatokat azokkal a kimutatásokkal együtt, melyek azt mutatják, hogy az egyes államoknak és területeknek milyen számú és

jellemű bevándorlókra van szükségük. Az alkonzulok és attasék azután a leendő bevándorlóknak beboesátási bizonyítványt adnak, megjelölve azt a kerületet, ahova menniük kell. A bevándorlónak, mielőtt ezt a bizonyítványt megkapná, jegyet kell váltania arra a területre, mely számára meg van határozva.

Német diákok jönnek a magyar egyetemekre. Külföldi mintára nálunk is mozgalom indult meg, hogy a magyar főiskolák hallgatók tanulmányidejük egy részét német egyetemeken töltsék, viszont a német diákok is egy-két esztendőig a magyar egyetemre járjanak. A kicserélés részleteiről most tárgyalnak, de valószínű, hogy már a következő tanévben sikerülni fog a tervet megvalósítani. A német egyetemi hallgatók már gyűjtést is kezdtek, hogy magyar kollégák ellátását biztosítsák. A megállapodások szerint ugyanis a magyar diákok külföldi tartózkodási költségeit a németek, az ellátásukat pedig a magyarországi ifjúsági egyesületek viselnék. (Külföldi Magyarok.)

Kocsiszámra adunk el szőlőt a legolcsóbb árban

A mi cégünk a legregibb és a legmegbízhatóbb a szőlő ártás tekintetében — Irjon azonnal az árak végett. CALIFORNIA GRAPE CO. Inc. Dept. 16 138 North La Salle St. Dept. 16 CHICAGO, ILL.

KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT

A KÉPES VILAGLAPBÓL

amely FÜLÖP ILONA szerkesztésében jelenik meg Minden szám tele van képekkel, elbeszélésekkel, hasznos tudnivalókkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE \$2.00

KÉPES VILÁGLAP
75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

Legmegbízhatóbb és legjobb az Ön és gyermekei számára

COLGATE'S TALCUM POWDER egy orvosi összeállítás alapján készül, amint az egy gyermek-kórházban használatban van.

Antiszeptikus és hűsítő a gyulladásos és viszketeg bőrt s ha bőségesen lesz használva, a bébi bőre száraz lesz és kényelmesen fogja magát érezni. Enyhén illatosítva van.

Nők élvezetesnek találják Colgate's Talcum-ot öltözködésnél, a férfiak pedig hűsítőnek borotválkozás után. Használja bármikor meleg időben, ha izzadság folytán kényelmetlenül érez.

Kérje Colgate's Talcum-ot megszokott üzletében.

Ha könyvecskét akar, mely megmondja, hogyan essesse és gondozza a bébijét, írjon s mellékeljen 10 centet "Colgate's Baby Book" küldésére. Colgate & Co., New York.

COLGATE'S
TALC POWDER

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: 985

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

The Only Hungarian Miners Journal in the United States

Szerkesztő
HIMLER MÁRTON

Editor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:

Subscription Rates:

in the United States . . . \$5.00
in Hungary . . . \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összefogás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

A helyes ut

A New York American című napilapban nagyon érdekes és okos cikkeket találunk a kooperatív — együttműködő — munkáról.

Leközlöljük a kis cikket, melynek minden szava igaz és amelynek minden szavát be is bizonyították már a magyar bányászok munkájukkal.

KOOPERÁCIÓ.

„SEMMI sem történhet KOOPE-RÁCIÓ nélkül. A legkisebb dolog megtörténe, például egy harmatepp képződése is a TERMÉSZET EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL történik.

EGYÜTTMŰKÖDÉS volt eddig is a vezető szelleme, gerince, életereje minden sikernek, akár üzlet-ről, vagy tudományról, szállítás-ról, művelődésről, technikáról vagy politikáról, kormányzásról vagy külpolitikáról volt szó.

Minden munkaadó aszerint bírálja meg alkalmazottját, amilyen mértékben KÉPES AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE, kooperációra. Az alárendelt alkalmazottak olyan mértékben haladhatnak előre, amennyiben KÉPESEK ÉS KÉSZEK AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE. Vezető emberek csakis úgy tartatják meg állásaikat, ha sikeresen tudnak kooperálni a többi vezetővel és az alsóbbrendű munkások között is érvényre juttatják az EGYÜTTMŰKÖDÉS elvét.

Ha kiküszöböljük az együttműködést, nincs vasutunk, nincs tengerhajózásunk, nincsenek „department” üzleteink, nincsenek nagy gyáraink, nincs zenénk, könyvünk, kormányunk. ZAVAR uralkodnék mindenütt.

Mivel tehát az EGYÜTTMŰKÖDÉS FELTÉTELENL SZÜKSÉGES, a józan ész azt diktálja, hogy az együttműködés TÖKÉLETES és KÉSZSÉGES legyen.

Az üzletben együttműködés többet jelent, mint a kapott rendele-tek betartása. Azt jelenti, hogy TELJES SZÍVVEL DOLGOZ-ZUNK együtt a másik alkalma-zattal. Azt jelenti, hogy minden olyan utat elkerülünk, ami össze-estűvésre, ravaszagra, zsörtölöl-désre, időlopásra, önzésre és figyelmetlenségre vezet. Csoport-munkát jelent. A kereskedelemben és iparban tehát csak az lehet a diadalmas győztes, aki a legjobban oldotta meg az EGYÜTTMŰKÖDÉS kérdését.”

Ezt mondja Arnold Abbott cik-kében. Mintha csak a magyar bá-nyászok bányájáról beszélne. Mintha csak azokat az elveket, nézeteket, tanításokat szedte vol-na össze az amerikai ujság száma-ra, amiket mi a Magyar Bányász-lap hasábjain hirdettünk esztendő-k óta. És amiket — hálá a magyar

bányászok jóhajlamu fogékony-ságának, megértésének — csele-ke-dettel diadalra is vittünk.

Sok előrelátó és okos ember agyvelejében él az együttműködés egyetlen és áldásos volta. De ré-sben nincs alkalmuk, részben pe-dig nincs erejük ahhoz, hogy meg-induljanak ezen az uton és csele-ke-dettel igazolják azt, amit hir-detnek. Mert a legszebb szavaknál is szebben beszél a cikk. És ha Arnold Abbott cikkét a lelkükbe vésik is egyekes és használt is ez-zel a világ folyásának, már mégis csak többet tett az az egyszerű magyar bányász, aki ugyan nem tud ilyen szép cikket írni a koo-peratív munkáról, de aki a mun-kájával és jóakarásával segített felépíteni a tiplít, a villanyházat, a hidat. Mert hát a szépen hangzó cikknél mégis csak jobban hir-de-tik a kooperatív munka győzelmét a hatalmas vasalkotmányok.

Annyira elterjedt a világ min-den részében a széthúzás, az egész-ségtelen versengés osztályok és or-szágok között, hogy napról-napra több ember jön rá, hogy együtt-működés az, ami megmentheti ezt a beteg világot. A kooperatív munkát sürgetik már szavakkal, cikkeikkel, szónoklatokkal, de na-gyon kevesen vannak, akik meg-kezdtek volna az együttműködő csoportok szervezését.

Szomorú dolog, hogy nekünk magyaroknak, magyar bányászok-nak kellett az uttoroknak len-nünk. Szomorú dolog, hogy amíg a világ hatalmas erői rossz és ká-ro-s irányban dolgoznak, addig nekünk — akik a világegyetemben igen kicsi pontot képviselünk — kell megindulnunk a jövő utjai felé.

Ha ezerötszáz kispénzü, hazájá-tól elszakadt magyar bányász megtudta kezdeni az együttműkö-dő munkát, diadalra tudta azt vin-ni és eredményeket tudott elérni, mit végezhetne ebben az irányban az a hatalmas embertömeg és pénzhalom, amely most káros irányban dolgozik.

Az élet iskolájában a legfonto-sabb tantárgy a testvéri szeretet és az ezzel kapcsolatos és ebből következő együttműködés. Ezt tanulja meg jól minden ember, aki boldogulni akar. Mert aki ebből a tantárgyból megbukik, az nem igen számíthat arra, hogy sikere-inek és eredményeinek el az élet-ben.

Mi — akik boldogan látnánk a magunk sikerei mellett minden emberecskét sikert — öröm-mel halljuk azokat a hangokat, amelyek mindig gyakrabban és gyakrabban hirdetik az együtt-működés szükségét és még jobban örülnénk, ha minél több, minél na-gyobb csoport igaz sikerrel követ-ke a magyar bányászok példáját.

Dolgoznak a csehek

A csehek hihetetlen szorgalommal és akaraterővel iparkodnak ki-használni azt a kedvező helyzetet, amelybe a szövetségesek igazságtalansága juttatta őket.

Országot raboltak nekik, egy megszáditott népet adtak az ural-muk alá és a földterülettel a ke-zükbe került pár millió magyar-is, akik kultúra és érték szem-pontjából sokkal magasabb szín-vonalon állanak.

Talán sejtik a csehek titokban, talán elismerik hangosan ki nem mondott vallomásaikban, hogy igazságtalanság hozta létre a jó sorsukat, hogy ezeket a körülmé-nyeket és vagyonokat nem a sa-ját érdemük, de az általános ka-varodás játszotta a kezükre, tud-ják talán, hogy ők ezt soha sem-mivel — sem multjukkal, sem ér-tékükkel, sem jogokkal — meg nem érdemelték. És talán félnek is, hogy a természetben meglevő, de ritkán és váratlanul jelentkező igazság egyszer csak megjelenik és kiüti kezükből a jó szerencsét, ha — nem fogják erősen.

A csehek példátlan mozgalmat indítottak országuk érdekében az egész világon. Ipari termékeikkel elárasztják az egész világot. Min-den országban erősen megszerve-zett mozgalom folyik a csehek ér-dekében. A világ nagy városaiban alig járhatunk pár pereig, hogy az üzletek kirakataiban ne talál-koznánk behozott cseh áruval, amelynek származását nem is re-jtik véka alá. Napról-napra gyak-rabban találjuk a leghatásosabb hirdetőt különböző árukon: Made in Chechoslovakia. Mindenütt ta-lálhatunk rajzokat, ruhákat, bú-torokat, porcellánokat, amelyek mint a csehszlovák népművészet termékei kerülnek piacra. És íga-zában a rajzok tervezete a magyar és tót népművészet vonalaiból van összerakítva.

Csehszlovák népművészet nin-csen. Lehet cseh népművészet. De lehet tót népművészet. De egy új népnek, amely két különálló nép egyesüléséből keletkezett, önálló és igaz művészete nem lehet. Esz-tendő, évtizedek kellenek ahhoz, amíg egy nép művészete kifejlőd-ik a kezdettől a befejezettségig. Hatással van erre az ország föld-rajzi fekvése, a nép gazdasági és pénzügyi helyzete és sok minden egyéb. Már pedig Chechoslovakia mint állam olyan fiatal, hogy hely-zete semmiféle művészetet nem eredményezhetett.

Amerikában népművészeti ki-állításokon ha találunk magyar népművészeti cikkeket, bizonyos, hogy fontosabb helyen, nagyobb felirattal találjuk a chechoszlová-kiai dolgokat és az újságokban a chechoszlovák népművészetről szóló rajongó cikkeket mellett örü-lünk, ha megemlítik, hogy magyar dolgok is voltak a kiállításon.

A csehek dolgoznak, mesterked-nek, mozgalmat szerveznek, cik-keket helyeznek el és politikai igazságtalanságukat elleplezik a legnépszerűbb hirdetéssel, az árúkkal.

Magyarország — amelynek népművészete gazdag, színes, régi és jól ismert — ilyen irányban alig hallat magáról. El vannak foglalva kicsi személyi kérdések feszegetésével, verekednek, amíg előlük az élelmes szomszéd lefo-glalja a piacot. Pedig Magyaror-szág népművészeti áruinak könnyű piacot találni mindenütt, külön-ösen Amerikában. A falu népének pedig van ideje, hogy újra hozzá fogjanak művészetükhöz, hogy a magyar nép izlését, művészi fej-lettséget, művészi képzelőerősé-gét hirdető áruikat importál-hassa.

A külföldi propagandának leg-hatásosabb eszköze az iparmű-vészet és a népművészet. Talán eszé-be juthatna Magyarországon va-lakinek, hogy jó lenne ehhez hozzá-fogni. Nem kell országos szerve-zettség, nem kellene megalakító bankettek és nagy pénzüsség, csak az első lépést kell megmutat-ni az eddigi szorgalmasan dolgo-zott falunak.

Magyar szemmel és amerikai szemmel

A Külföldi Magyarság című Magyarországon megjelenő uj-ságban találjuk az alábbi cikkeket.

Magyar szemmel

Kossuth Lajos eszméi ma erő-teljesebben élnek, mint valaha. Csak most, hogy kipróbáltuk ide-haza a szélsőségek és mérsékletek minden politikai változatát, csak most látjuk, hogy ő volt az igazi magyar próféta. — Szabadság, egyenlőség és testvériség a haza minden ragaszkodó polgárainak: csak ennek az igének a megvaló-sítása menthetné volna meg Ma-gyarországot az átszenvedett me-próbáltatástól, csak ez a nemzeti és emberi igazság emelheti ujra fel az országot és népét. Mégis: miért beszélnek éppen ma a leg-kevesebbet Kossuthról idebent és miért esküsznek reá a legtöbben odakint? Miért van az, hogy az igazolt próféták hitében sem va-gyunk egyek?

„A külföldi honfitárs” különös reményt, rendkívüli erőt, öntelt büszkeséget jelent — Németor-szágból. A külföldi németek cso-dálatos módon szervezkednek most az idegenben, ötezernél több kül-földi egyesületük tartozik az óha-zában levő központi szövetségű-höz, háromezernél több német iskola, hátezer-nél több német ta-nító teljesíti hivatását tul a hatá-rokon és a külföldi németek tiz-záróval fogadják magukhoz — át-meneti ellátásra — az otthonvaló rokantakat, az özvegyek és a hagyottak gyermekeit. Most meg azzal foglalkoznak, hogy miként fizethetnek ki Németországból min-dén 300 milliárdnyi — adósságot egy-szerre? Mi, bizony, boldogok lennénk, ha mindezt nem pénzben, hanem csupán lelkiekben is ta-pasztalhatnánk. Ha csak egy szá-zadrésnyit is. Hát csak a magyar bujik szuette odva mélyébe?

Az udvaron trágyadomb. Büzt és fertőzést terjeszt ott. Ha ki-hordanák és széttergetnék az ugaron, a föld elszikkadt termő erejét fokozhatná: érték válnék belőle. Egy vasvillás legényre vol-na szükség, aki tisztára takarita-ná az udvart és egy munkával ráhordaná az amott kárhazatos trágyát az emitt életerőt jelentő földre. Miért nem jelentkezik ez a vasvillás legény? Nem volna egy sem? Vagy talán volna elég, de mindegyik arra gondol, hogy a trágyadombhoz közeledve, ele-gendő volna egyetlen darázs-csipés is kihullana kezéből a — vasvilla? Mert a sziklából következő izom is hiábavalónak bizonyul, ha a da-rázs megcsipi. Nagy hatalom a da-rázs a — szemétdombon. De ha nincs szemétdomb?

Egy maréknyi magyar földet sokan kérnek tőlünk az öreg kül-földi magyarok közül. Szomorú kötelességérzettel csomagoljuk ezeket a szent rögöket és mialatt utjukra boesátjuk reszkető ajak-kal csókoljuk meg ezeket a kis Magyarországot, mert elgon-doljuk, hogy, ime az édes Anya-föld elmegy a gyermekei után. . . Halottak sirjával kéri, magyar élet bőlesejűl ágyazódik a mesz-sze idegenben.

Az egyedüli magyar DETEKTIV

Helybeli és házai ügyek el-intézése. Ha keresi férjét, fele-ségét stb. forduljon bizalommal hozzám. Az állam által enge-délyezett intézetem elvállal bár-milyen közjegyzői munkát is. Forduljon hozzám személyesen vagy levélileg.

JULIUS J. KRON

302 Broadway, Room 706
NEW YORK, N. Y.
Telephone: Worth 49.

Amerikai szemmel.

Ami az eszméket, prédikáláso-kat, nagy szavakat illeti, hát azokban most sincs hiány odaha-za. Olyan gyönyörűek azok a sza-vak, amik elhangzanak magyar ünnepeken. Hányszor halljuk, dolgozni kell, dolgozni fogunk. . . Krisztus tanításai. . . keresztényi szeretet. . . most a bajban fogjunk össze. . .

De hozzá van már szokva az a szerencsétlen nép az elcsépett nagyhangu szavakhoz. De a sza-vak csak a szájából jönnek, nem erősíti meg azokat a szívek meg-értése, becsületes megfogadás, csak a külső hatás kedvéért be-szélnek, mert hiszen szép, puffo-gós szavakkal mindig is eredmő-nyeket lehetett elérni a tömegnél.

A külföldi magyarság szerve-zkedését sürgetik odahaza. És csó-dáló szemmel beszélnek a kül-földi németekről, akik minden erejükkel segítik szülőházjukat. Bizony Magyarországnak nincs igazságos oka panaszkodni a kül-földi magyarokra. Mert a háboru elején is — hadikölesönökkel — a háboru után is erős, dus kézzel siettek Magyarország segítségére. Azokat a bajokat, amiket a hábo-ru okozott, amelybe a nép öntü-datlanul, talán önhibáján kívül sodródott bele, el tudná intézni a külföldi magyarság. A készsége is meg van hozzá. De a nagyobb bajok az ország belsejében kelet-keztek, a legnagyobb bajokat pe-dig a magyarok okozták Magyar-orzágnak. Azokon mi nem segít-hetünk.

Ha elvárják tőlünk, hogy állít-suk talpra Magyarországot, akkor talán hallgassák meg azt is, hogy mi a véleményünk a botbüntetés-ről, a bányászok helyzetéről, a sajtócenzuráról, katonai különít-ményekről és még egy pár ilyen épületes magyar különlegesség-ről. . .

„Az udvaron trágyadomb. . .” Miért nem jelentkezik egy vasvil-lás legény. . . Nagy hatalom a da-rázs a — szemétdombon. . .

Ez az kérem. Mert ha már össze-hagyták gyülni az udvaron a sze-metet és ha még akadna is egy vasvillás legény, aki azt a sovány agvillás legényt, aki azt a sovány agvillás hordaná ki — hát megcsi-pi a darázs. Tessék kifűstölni elő-szór a szemetes udvart, tessék megakadályozni a szemét ezutáni összehordását, akkor majd talán akad egy vasvillás legény. . .

Azok, akik a szemetet az udva-ron összegyülni hagyták, nem hordják azt onnan ki, az bizonyos. Olyan emberek azok. Ezt már tud-juk. Ha pedig azt akarják, hogy akadjon egy vasvillás legény, aki jószántából, önzetlenül neki áll a trágyás udvar kipusztításának, hát akkor a gazda gondoskodjék legalább arról, hogy ne darázs-csipés legyen a fizetség érte. . .

Kis csomagokban vándorol a magyar föld az idegenbe — ha-lotti párnának. Igen, ez jut ne-künk a magyar földről. . . Egy sirgödör, ha otthon maradunk, egy maréknyi a halott fejünk alá ha elhagyjuk.

Nem adtál nekünk kenyeret, magyar föld és mi — látod — most is egész szívvel, tiszta szere-llemmel gondolunk rád és talán a halál utáni furesa és bizonytalan álom is szebb, ha elesendesült magunk magyar földön fekszük.

Mint a reménytelen szerelmes-nek — olyan az életünk. Szeretünk egész életen át, sirva, vágyakozva, remények nélkül és az az egész, amit kapunk, hogy — eljősz a ko-porónkhoz. . .

De amíg élünk — addig elkül-desz magadtól. . .

(f)

Magyar Bányász Otthon

Ha pénzt akar küldeni
Ha hajójegyet akar venni
Ha ügyeit akarja elintéztetni
Ha családját hozatja ki

Forduljon minden ügyben mindig hozzánk

MAGYAR Bányász OTTHON

RÓNA ÁRMÁND, Manager

75 East 10th Street,

New York, N. Y.

Jusson mindig eszébe, hogy a Magyar Bányász Otthon a magyar bányamunkások vállalata és a magyar bányászok tulajdona.

STOCKHOLDERS OF THE HIMLER COAL CO.

(Continued from Page 1.)

right of these miners to own stock in the Himler Coal Company.

Of course it is evident to every-body what a sheer nonsense it is to question this right, and to butt into the personal affairs of the members of the Union, and we are rather surprised that some-one is not trying to set right the minds of these gentlemen, before they discredit the organization with this foolish talk before the public.

What right — we pray — has the locals of the United Mine Workers of America or any orga-nization in this Country whatso-ever to question any of their mem-bers about their privat affairs and what right does any one have to interfere with anybody else as to the investment of his money.

Who will prescribe to the mem-bers of one organization, where to invest their own money, whet-her to buy steel-stock, auto-stock, creamery-stock, Consolidated Co-al Company stock or Himler Coal Company stock or any paper they choose to buy?

Are not these inquisitive gen-tlemen rather ashamed of them-selves, when trying to undertake the most un-american, the most undemocratic thing in the world, trying to interfere with the pri-vate financial affairs of their fellow workers?

But aside of the legal and moral rights of these people, is not this the most unwise and the most foolish attitude a miner can take against this co-operative coal company?

For what is the Himler Coal Company, if not an attempt to better the lives of the miners, what is this undertaking if not an attempt to free the miners from the domination of the old style coal companies?

Why should a coal miner be enthusiastic about the co-operati-ve stores of the coal miners and not be so about the co-operative coal companies of coal miners?

The foundation of the Himler Coal Company is nothing more and nothing less than an attempt to try out an entirely new system in industry, the system that was tried and proved to be a blessing for the laboring class in merchan-dising, the co-operative system.

Of what is the use to course the operators, to talk on soap-boxes about the leeches and blood-suckers of the miners, when the door is opened for the miners themselves, to reap the profit, if there is a profit — which of course there is — in coal mining.

And instead of watching with good will the brave miners of this undertaking, and instead of thank-ing them for their willingness to try an experiment for the better-ment of all laborers at their own expenses, why hinder them, why

molest them in their honest ef-forts?

According to the report we re-ceived, the talk goes on in Diver-non, that this co-operative coal company is a scab company, which is a lie.

The by-laws of the company contain the strictest orders for the directors to conduct the mine as far as practicable according to the union rules.

Since no-one has as much as one per cent interest in the com-pany, over five hundred miner-stockholders have to vote together to elect the board and they surely will not elect men that would not be more than fair to the laborers of the company.

Outside of not having any right therefore, to butt into the finan-cial affairs and investments of these stockholders, no local and no miner has any interest to hin-der these people, for in the next twenty years, perhaps many of us will follow these leaders on the new road that is now being tried.

For this reason, every fair-minded, good-natured miner will try to extend encouragement and a helping hand to the stockholders of the Himler Coal Company, un-less one is trying to help the coal operators in keeping up the old system, where a miner has little hope of bettering the life for him-self and for his children.

A MAGYARORSZÁGON LAKÓ IDEGENEK MEGADÓZTATÁSA

A budapesti. amerikai missió az alábbi felvilágosítást szerezte be a Magyarországon lakó idege-nek megadóztatására vonatkozó-lag:

A magyar pénzügyminisztérium szerint a Magyarországon lakó idegenek a következő esetekben fizetnek jövedelmi adót: 1) Ha ál-landó lakóhelyük Magyarországon van. 2) Ha több mint egy éve lak-nak Magyarországon. 3) Ha nem laknak egy éve Magyarországon, de üzletük van ott. 4) Idegenek, akiknek pénze Magyarországon van befektetve, de másutt laknak, csak magyarországi befektetésük után fizetnek jövedelmi adót.

A fenti rendelkezések az 1909-ben hozott törvényen alapszanak, mely azonban 1915-ig nem lépett érvénybe.

A fenti szabályok alól csak az esetben tesznek kivételeket, ha Magyarországon és valamely más ál-lam között erre vonatkozó szerző-dés létezik. Például Ausztria és Magyarországon 1915-ben megegye-zett arra vonatkozólag, hogy alatt-valóiknak a másik országban le-vő befektetése kölcsönösen nem tartozik az illető ország jövedelmi adója alá.

KERESTETÉS.

Katona Krisztin, Budapest, VII. Dob-utca 46. keresi édesapját, aki 20 szatendeje van Amerikában és akiről már három szatendeje nem hallott. Édesapja legutóbbi címe Julius Katona, Bittner Store, Dun-bar, Pa. volt. Aki tud hollétéről, értesítse a Magyar Bányászlapot.

Magyarországi lapok hírei

Milliókra rugó károkat okozott az időjárás. Junius 28-án, 29-én és július 1-én elemei erővel pusztító vihar vonult végig az országnak majdnem egész területén. A szél s a jég mindenütt mérhetetlen károkat okozott. Különösen a Dunántul szenvedtek sokat. Egyes községeinek határát teljesen elverte a jég, sőt egész járáások is 50—60 százalékos kárt szenvedtek.

A szél és jégvihar okozta károk pontos összegét hivatalos becslések csak hetek múlva tudják megállapítani. Hozzávetőleg azonban beérkezett jelentések alapján annyit máris mondhatunk, hogy a vihar-milliókra rugó károkat tett a gabonaneműekben, a szőlőkben és a gyümölcstermésben. Néhol a jég a szőszoros értelmében kicsépelte az érett kalászkökből a szemet, másutt a szőlőket tarolta le teljesen, úgy hogy nem maradt bennük csak pusztá venyige.

A földmívelési minisztériumba egyre érkeznek a távirati jelentések. A minap folyamán a pesti megyei Kisszállás jelentett 1-éről nagy jégvihart az okozott kár fel tüntetése nélkül. A Dunántulról Csopak a „szőlőkben 15—20 százalékos károsodást jelentett. A zalamegyei Lovas az egész járásra kiterjedő jégviharról számolt be. Jég esett még Palomákon. A tolnamegyei Tamási jelenti, hogy június 29-én galambtojás nagyságu jég esett, amely gabonaneműekben, szőlőben, gyümölcsben és veteményesekben, szóval mindenben kiszámíthatatlan károkat okozott. Tabon (Somogy megye) 20 percig tartott a jégverés s a határt teljesen elverte.

A korábbi jelentések főleg a Balaton partjára vonatkoznak. Ezek szerint Balatonfüreden és Balatonkärácson 100. Alsórsón és Telsórsón 30 százalékos kárt okozott a vihar, amelyhez foghatóra galambbész emberek sem emlékeznek.

Félő, hogy nagyon sok jelentés még csak ezután fog beérkezni. De akkor is, ha megközelítőleg már mindenütt ismernők a jégvihar pusztítását, minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy Csonka-Magyarország egyedüli reményét, a várva-várt és jónak ígérkező termést, az elemek jelentékenyen tönkretették.

(8 Órai Ujság.)

Ha a pékek nem sütnék olcsó kenyert, nem kapnak hatósági lisztet. A pékek egy része nem árusít kenyeret a megálapított 3 korona 50 filléres árban. A főváros tanácsa figyelmezteti azokat a pékeket, akik nem sütnék rendszeresen hatósági kenyeret és nem árusítja azt a maximális áron, annak ma fognak hatósági lisztet kiutalni. A közönséget pedig felhívja a tanács, hogy panaszával forduljon a központi lisztivatalhoz.

(Igazság.)

Egy lezserelt alhadnagy tragédiája. Egy hónappal ezelőtt Debrecenben lezserelt Lőrinczy Zsigmond alhadnagy. Erdélyi menekült volt s utlevél nélkül utazott Szatmárra, ottani rokonaihoz. Nehogy rokonait bajba sodorja, becsületesen jelentkezett a siguránatánál. A románok Lőrinczy Zsigmondot kémkedés vádjá címén nyomban letartóztatták és véresre verték. Szatmárról a kolozsvári sigurántra vitték, ahol egyezbén annyira megverték, hogy veséje súlyosan megsérült és Lőrinczy néhány napi rettenetes vergődés után meghalt.

(Igazság.)

Szeptemberben döntenek Magyarország a népszövetségbe való felvétele felett. Magyarország a Népszövetségbe való felvételéről sok pontatlan híradás jelenik meg a lapokban. A Nemzetek Szövetségének Tanácsa most bezárultak

ülésszakán Magyarország felvételét kérését csak regisztrálta, azonkívül kitézte a szeptemberi közgyűlés tárgysorozatára. Mint minden felvételi kérelmet, előzetes javaslatlétel végett kiadta ezt is az állandó katonai tengerészeti és repülő fegyvernembeli tanácsadó bizottságnak. A bizottság kötelessége a Magyarországnak engedélyezendő haderő nagyságának megállapítása. Ez az eljárás tulajdonképen csak formalitás, mivel a magyar haderő létszámát és fegyverzetét a trianoni békeszerződésben amugy is megállapították. A felvétel felett a szeptember 5-én kezdődő közgyűlés dönt kétharmad szótöbbséggel.

(Igazság.)

Erdély magyarságának szenvedései a Nemzetek Szövetsége előtt. A Nemzetek Szövetsége mellett magyar titkárság nemrégben benyújtotta a főtítkársághoz azoknak a kérelmeknek jegyzékét, amelyeket az erdélyi magyarság szenvedett a román közigazgatási és egyéb hatóságoktól. E jegyzék a sérelmeket ama szerződés alapján csoportosította, amelyet az antánt és Románia kötöttek 1919 december 9-én Párisban a nyelvi, vallási és faji kisebbségek védelméről. A Nemzetek Szövetségének főtítkársága e jegyzéket most, más panaszjegyzékek kíséretében, kinyomatta és minden tagállam kormányának megküldötte.

(Igazság.)

Magyar színészet megszállott területen. A román pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel az összes színházakat mentesíti a látványossági adó alól. Ez az adó, amely válságba sodorta a színészetet, a bruttó-bevétel husz százalék-a volt. A törvény megokolása szerint a román kormány-bélat, hogy a látványossági adó tönkreteszi a művészetet és ezért törölte el. A miniszteri rendelet ha szándéktalanul is, de javára válik majd a megszállott területek magyar színészetének is. Erdélyben ugyanis 4 román (Kolozsvárott kettő, Temesvárott és Brassóban egy-egy), két német (Szebenben és Brassóban egy-egy) és tizenegy magyar színház működik. A következő magyar színigazgatóknak van társulatuk: dr. Janovits Jenő, Erdélyi Miklós, Szabó Pál, Róna Dezső, Szabadkai József, Fehér Imre, Kovács Imre, Gáspár Jenő, Krasznai Ernő, Ungvári Miklós és Bartók Jenő. Ezzel szemben a jugoszláv megszállás alatt álló területen a magyar szín-művészet egészen megszűnt, mint hogy magyar színházaknak nem adnak concessziót.

(Pesti Napló.)

A debreceni gazdák Hegedüs Lorántnál. A nemzetgyűlés mai ülése alatt a képviselőházban a debreceni és hajdúmegyei gazdák nagyobb küldöttsége kereste fel Hegedüs Loránt pénzügyminisztert. A küldöttség nevében Czeglédy Mihály, a gazdasági egyesület alelnöke kérte a minisztert, hogy az ingatlanváltáságnál az egyenlő teherviselést vegyék tekintetbe. Kérte, hogy a román megszállás kárait, valamint a birtok terheit számítsa be a váltásánál. Kérte, hogy a különböz kategóriák a váltáságot pénzben, búzában, vagy földben fizethessék. Végül azt kívánta, hogy a három mázsás kulesot szállítsák le.

Hegedüs Loránt dr. pénzügyminiszter kijelentette válaszában, hogy reméli, hogy a javaslatra nézve megegyezésre fognak tudni jutni. Különböző tervek vannak, s azonban hiszi, hogy meg fogják tudni érteni egymást.

— A békeszerződés súlyos terhe, hogy a legyőzött államoknak is egyenlően kell osztozkodniuk az adósságban a győztesekkel. A földben való fizetést eleinte nem

ban bizonyos módzatok szerint erre is hajlandó. Magántulajdon alapján álló államban csak az állam vehet el földet. El is fognak venni. De a pénzügyminiszternek pénzre is van szüksége. Elismeri, hogy a három mázsás kules tulmagas s ezen enyhíteni is fognak.

Kérte a gazdákat, legyenek bizalommal hozzá. Meg van győződve róla, hogy az ország követi őt. Ha elfogadják a javaslatot, azzal segítenek a hazát megmenteni, de ő bátran belemegy, ha kell a választásba is, mert tudja, hogy győztesen kerülne ki belőle.

(8 Órai Ujság.)

A Rókkant Otthon igazgatójának hatszázezer koronás csálása. Még tavaly ősszel alakult meg a Rókkant Otthon nevű szövetkezet, amely céljál tűzte ki a rókkantaknak élelmiszert, ruhaneművel és mindennemű közszükségleti cikkel való ellátását és azt, hogy számukra foglalkozást keres. A Rókkant Otthon ügyvezető igazgatója Markbreiter Ferenc lett, aki állítólag rókkant gyógyszerész.

A szövetkezet igazgatója azzal kezdette működését, hogy száz koronáért „részjegyeket” bocsátott ki. A tagok száma — akiket a Rókkant Otthon ügynökei gyűjtöttek össze — egyre növekedett. Természetesen minden egyes taggal vásároltattak egy vagy több részjegyet, úgy, hogy rövid idő alatt hatszázezer korona értékű részjegyet adott el. A hatszázezer koronából azonban egyetlenegy fillért sem találtak a kasszában. Felelősségre vonták az igazgatót, aki azonban semmiképen sem tudott elszámolni a befolyt összeggel. Markbreitert feljelentették a rendőrségen. Minap délelőtti hallgatta ki Radácsy Béla rendőrfogalmazó az igazgatót. Markbreiter kezdetben mindent tagadott, azonban csakhamar rábizonyították, hogy nemcsak a befolyt hatszázezer koronáról nem tud elszámolni, hanem azt az üzleti könyvet is megamisította, amelyben a részjegy tulajdonosainak névsora volt.

Az igazgatót kívül ki fogják hallgatni a Rókkant Otthon vezetőségének minden egyes tagját, mert az a gyanu is felmerült, hogy az Otthon vezetősége különböz mellékküzletekkel és vállalkozásokkal megkárosította a tagokat.

(8 Órai Ujság.)

Villanyvilágítás lesz harmincegy alföldi városban. Turkevény hatalmas villamos erőművet állítanak fel, mely a Tiszántul nagyrészt el tudja látni világító és ipari árammal. Szolnok, Heves, Hajdu, Bihar, Békés és Csongrád megyéből 31 város és nagyközség képviselője járult hozzá ehhez a tervhez, mely, ha megvalósul, egyik leghatalmasabb ipari központja lesz az országnak. Az erőmű létesítéséhez felhasználják az egervári széntelepeket, sőt a vizierőn kívül a Jásznyakunszolnok megyében most felfedezett földgázforrásokat is igénybe akarják venni.

(Külföldi Magyarság.)

25 százalékkal estek a földárak. Az ingatlanok értéke a korona javulása óta mintegy 25—30 százalékkal esett. Legerősebb az áresés a Duna-Tisza közén, majd a Dunántulon, legkevesebb a Tiszántulon. A házak ára a vidéken 15 százalékkal esett. Az országos áreséssel ellentétben a nagy határral bíró városokban, így Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten és Szegeden még ma is drága a föld, az ingatlanforgalom igen csekély és még ma is 70—90 koronát kérnek egy négyszögöld földért, ami katasztrális holdakban kifejezve 112,000 144,000 koronának felel meg. Ezek az árak a házhelyekre vonatkoznak. A szántóföldek ára ma ezeken a vidékeken katasztrális holdanként 75—85,000 korona.

(Külföldi Magyarság.)

Munkaország és koldusország

Az elmúlt irtózatos háború ezer átka között talán meghozta azt a kicsi hasznát is, hogy erőpróbát állított az országok elé. A mostani nagy zűrzavarban nyomorban csak az igazán erős és életrevaló nemzet tudja megállani a helyét. Amely ország kikerül a mostani nyomorból, a rossz viszonyok és általános felfordulás okozta bizonytalanságból, az bebizonyította életrevalóságát.

A német faj szorgalmát és szívságát ismerik az egész világon. Nagy csalódást okozott tehát az a tehetetlenség és munkátlanlág, amivel Németország eddig töltötte az idejét. Ugy látszik azonban ez csak erőgyűjtés volt, mert az utóbbi hónapokban Németország ipara hallatlan fejlődést mutatott és a legjobb uton halad ma Németország ahoz, hogy a háború átkait és kárait kiheverje.

Erdősen munkához láttak Németország iparosai és ügyes üzleti spekulációval olesón szerzik be nyersanyagukat Amerikából — dacára a még mindig kedvezőtlen árfolyamnak — és olcsó szénhez is jutnak. Így hamarosan újra versenyképesek lesznek az iparban a többi országgal is.

A vasipar fejlődése óriási. Az autómobilokban és teherautókban óriási a kereslet, úgy hogy a gyárak teljes erővel dolgoznak. A bicikli-gyárak is jól állnak, mert hónapokra el vannak látva megrendelésekkel.

Amerikából különösen a gyapotot kapják olcsó árakon, azonkívül a rezet, amelyeket feldolgozza Oroszországba szállítanak. Németország nagy rendeléseket kap Oroszországtól a vasutak kijávitására, új mozdonyokra, vasutikocsikra.

Németország erősen halad az ipari boldogulás utján és bizonyos hogy hihetetlen gyorsan ki fogja heverni háborus veszteségét és — legalább is ipari téren — visszanyeri a vezető szerepet.

Általában a háborus országok — mert nem tehetnek egyebet — belenyugodnak a változatlanba és minden erejükkel azon vannak, hogy a siránkozás helyett a munka-hoz lássanak. És az ipar a

legsürgősebb és legfontosabb fegyvere a békének.

Csak Magyarország tesped még mindig gyászoló közönyben. Magyarországról semmi megnyugtató hírt nem hallunk. Ami javulás van, az inkább a természetes elcsendesítés és kialakulás következménye, de sehol sem tapasztalhatjuk azt, az erőfeszítést, megsokszorozott becsületet törekvést, amire szüksége van egy olyan országnak, amely a körülötte levő gazdagabb és szerencsésebb helyzetű országokkal akar versenyezni.

A magyarországi lapokban keserves, szívtetpő híreket olvassunk, amelyek megrázzák az ember idegeit, akármennyire is hozzászoktunk a háborus borzalmakhoz és nyomorhoz.

A napokban Budapestben felvulást tartott a nyomor. Kétezer nyomorult beteg, éhes ember vult fel a városligetben, hogy felhívják rongyaikra, beesett arcukra, sebeikre az ország figyelmét. A jótékonyági alapok kifogytak, a nyomorság azonban nem apadt. És az embereknek étel kell, ruha kell.

Ujabb pár dollárral nem segítenek az országban. Csak eltolják a nagy tragédiát pár napra. Nem jótékonyssággal, hanem munkával lehet csak segíteni. Munkát adjanak a népnek. Ne egy napra szóló kenyeret, ne egy darab rongyot, hanem állandó alkalmazást, ha kevés bérért is, hogy legalább egy darab kenyerük legyen minden napra.

Magyarország dollárokat koldul Amerikától. Németország rezet és gyapotot vásárol Amerikától. — Csehszázg ipari gyártmányaiért kap dollárokat Amerikától. Szomorú összehasonlítások.

Ha alkalmazást tudnának adni a munkátlanok csak egy kis tömegének először, mindjárt megnőne a fogyasztók száma, amely újabb alkalmazási lehetőséget jelentene. És ha a heverő milliókon gyárakat csinálnának, ha a Párisban pipereikkelre, selyemrongyokra elkötött összegeket ott-hon vásárolnák el, hamarosan megszűnne a nyomor és nem lenne Magyarország koldusok országa.

A gyermek-munka törvény végrehajtása

A szövetségi gyermek-munka törvény végrehajtása megvilágítja a gyermek-munka következményeit, a tudatlanságot, testi elkorcsosultságot és szegénységet. A Munkügyi Minisztérium Gyermek-Osztálya a törvény végrehajtásához rendkívül fontos anyagot gyűjtött össze, rámutatva arra, hogy milyen körülmények között mennek a gyermekek dolgozni.

Öt államban volt szükséges, hogy a Gyermek-Osztály maga kezelje a bizonyítványok felülvizsgálását és kibocsátását. Az első kilenc hónapban, mialatt a szövetségi törvény életben volt, ebben az öt államban több mint 25,000 gyermek folyamodott kor-bizonyítványért. 19,696 bizonyítványt adtak ki 14 és 15 év között levő gyermekeknek, akik között köztül a fiú, mint leány. Ezeknek a gyermekeknek csak egy százaléka volt képes korát születési bizonyítvánnyal igazolni és csak két százaléknak volt keresztelő levele. A gyermekek két ötödrésze bibliai följegyzéseket hozott bizonyítékul, egy negyed részük pedig biztosítási kötvényekkel bizonyította korát. A gyermekek egy negyedrész semmiféle bizonyítékot sem tudott felmutatni, úgy hogy orvosi bizonyítvánnyal voltak kénytelenek igazolni, hogy elmúltak 14 évesek. Az orvosi vizsgálat alkalmával egy találtak, hogy a legtöbb gyermek, akinek nem volt meg a korához szükséges testulnya, éveken keresztül gyárban dolgozott. — Amint kivették őket a gyárból, rohamosan gyarapodtak. Nagyon sok szülő, akinek gyermeke testi

Apró hírek a nagy világból

VANDOROL A KIRÁLY...

Károly, a magyarok volt királya, az osztrákok volt császára, hazátlanul bolyong szerzetsejével. Ha egyszerű halandó volna, könnyen találna egy zugot magának, vagy mehetne, ahova viszi a vágya. De király, ha mindjárt le is esett a koronája és bizony nem szívesen látott vendég egy országban sem.

Most Svájcban van, de Dániába akar menni. Üzenget egymásnak a két ország, Svájc nem nagyon marasztalja. Dánia num igen hívja, de a vége mégis az lesz a sok levelezésnek, hogy maradjon csak Svájcban, ha már ott van. A király valahogyan eselben töri a fejét megint. Különben is, amióta elkergették, úgy szereti a magyarokat, hogy majd megszakad a szív utánuk. Mindenesetre „kedvelt” magyarjaihoz akar visszatérni.

AKI FEGYVERREL TAMAD.

Szerbia ultimátumot intézett Ausztriához, a nemrégiben megkísérelt merénylet ügyében, amelyben Ausztriát vádolja azzal, hogy meg akarta öletni Sándor régens herceget.

Milyen ismerős ez a híradás. Mintha hallottunk volna ilyesmírl. Mit felelt Szerbia, amikor Ausztria-Magyarország követelt magyarázatot és vizsgálatot a trónörökös elleni sikeresebb merényletért? Mit is felelt Szerbia az osztrák-magyar ultimátumra?

Az élet csupa ismétlődésből áll. És ne legyen meglepő Szerbia egy cseppet sem, ha Ausztria ugyfelel az ultimátumra, mint annak idején Szerbia felelt a monarchiának.

Jó lenne a hét esztendővel ezelőtti történeteket felidézni a szárgyvelőkben, hogy megtanulják, ha kettő ugyanazt teszi, az bizony ugyanaz, ha akár mennyire is szeretnék másnak feltüntetni.

“Aki fegyverrel támad, az fegyver által vész el...”

ELSZALADT A PÉNZ.

Egy hatalmas chicagói takarékpénztár, a Michigan Avenue Trust Company a napokban megbukott. A bank betétállománya a legutolsó kimutatás szerint meghaladta a három és félmilliót. Hogy a betevők mennyit vesztenek, még nem állapították meg, de úgy halljuk, hogy sok magyar is sirathatja a pénzét.

ILLINOIS KORMÁNYZÓJA SIKKASZTOTT.

Nagyarányu sikkasztásra jött rá Illinois állam. A sikkasztó pedig maga a kormányzó, aki az állam pénzével spekulált a tőzsdén és az állam vagyonát egy cinkosának bankjában helyezte el dacára a törvénynek, amely szerint az állam vagyonát különböz és feltehetően biztos és megfelelő biztosítékkal rendelkező bankban szabad csak elhelyezni. A banknak alig volt más betevője, mint Illinois állam, amely azonban 10 millió dollárt is tartott ott a kormányzó úr jóvoltából minden biztosíték nélkül.

A szenzációs ügy főtárgyalása szeptember elején lesz.

ENGEDD BE A TÓTOT...

Azt mondja a régi közmondás: Engedd be a tótot, kiver a házból... A közmondásnak most a fordítottja igazolódott be, még pedig a tótotk rovására. Beengedték a eszekeket és most azok verik ki őket. Megérkeztek a nagyszerű, testvéri érzésről szavaló fölszabadítók, de a tótoknak sehoggy sínes kedvükre ez a felszabadulás.

A magyarok uralma alatt valóságos gyöngyöletük volt a tótoknak a cseh uralmához képest. Mindenütt, mint alacsonyabbrendű és meghódított népet kezelik őket és csoda-e, ha a tótok tiltá-

koznak ez ellen és igazi szabadságot akarnak. A tótok napról-napra erősebben vágynak vissza Magyarországához és el Csehszázgtól

ROMÁN-MAGYAR EGYEZSÉG.

Mindkét országnak fontos érdeke, hogy dacára a még mindig élő erős gyűlölködésnek, helyre állítsák a vasuti forgalmat a két ország között. Iletékes körök mindkét részről tárgyalnak a román-magyar vasutiforgalom rendezése ügyében és a tárgyalások eddigi állása azt mutatja, hogy hamarosan egyezsége is jutnak és akadálytalan forgalom lesz a két ország határában.

KISEBBÍTIK A MAGYAR HAD-SEREG SZÁMÁT.

A magyarok részére a béke 35 ezer emberes hadsereget engedélyezett, amelynél jóval nagyobb hadserege volt Magyarországnak eddig. Magyarországbá most van uton a léfegyverkezést ellenőrző antant bizottság. Ennek érkezését nem is várta be Magyarország, hanem leszállította a hadsereg létszámát a kívánt alacsonyabb számra.

AKI NEM TUDTA TULÉLNI A VERESÉGET.

Az általános világbéke dacára még számos apróbb cseprőbb háboru van folyamatban jelenleg és a nagyobbak még készülnek, mert most már a legtöbb politikusnak az a nézete, hogy a franciák kardcsörtetése előbb utóbb nyit szakításra és egy újabb háborúra fog vezetni, melyben azonban Franciaország minden bizonyonl egyedül marad, ha csak a bajokkal küzdő Lengyelország nem szövetkezik vele.

A Spanyol hadak valahol Annalban: Mellila körül a marokkoi csapatokkal, ősi elleneikkel harcolnak most. Is. Silvestre spanyol tábornok volt a legutóbb harcokban a spanyol csapatok parancsnoka, de seregei vereséget szenvedtek, a spanyol hadseregbe besorozott marokkoi berszülők is fellázadtak és így Silvestre generális spanyol katonaságát valóságos helyzetbe került.

Annal körül teljesen körülfogták őket amarokkoiak és Silvestre szikratáviróval kért Ceutából meg erősítéseket, majd meghagyta, hogy a csapat zöme őrítse ki elfoglalt hadállásait, mert menekülésről vagy a hely megmentéséről a tiszerte nagyobb ellenséggel szemben szó sem lehet. A csapatok az őt sőtjében el is távoztak, de Silvestre generális és vezérkara ott maradtak.

Mikor megkapta a jelentést, hogy az utolsó közkatona is biztonságban van, tisztjeihez fordulva így szólt:

Uraim, nincsen más hátra, mint megtenni kötelességünket, mást becsületes katona nem tehet, öljük meg magunkat. A tisztek kezét szorítva és egymást megölvélve vettek bucsut egymástól és sorra fölbölték magukat, utolsóan a tábornok lötte szíven magát. Mire a mór előrsők odaértek, már egy spanyol katonát sem találtak ott élve, csak a halott generálist és tisztjeit találták ott.

Silvestre generális és tisztjeinek halála mély részvétet váltott ki egész Spanyolországban.

MENNYIBE KERÜLT AZ ANGOL Bányászok SZTRAJKJA

Az angol kincstári hivatalban most készültek el a számadások, hogy Angolországnak, illetve az angol népnek kerek 75 millió fontjába került a nem régen befejeződött bányász sztrájk.

A közvetett károkat, adókat és sok más elmaradt jövedelmet egyelőre nem álapították meg, de hozzávetőleges számítások szerint ez is meg fogja ütni a száz millió fontot.

Kétszer kettő az öt

Egyszerű, világos példák bizonyítására szokták mondani ellentmondást nem tűrő hangon, hogy olyan világos, mint a kétszer kettő négy.

Az igaz, hogy a szigorú számtan szabályai szerint kétszer kettő az négy, de okos ember úgy alkalmazza a számításait, hogy kétszer kettőből öt legyen. Akinek a számításában a kétszer kettő ötöt ad eredménynek, az bizonyosan jól végezte a dolgát. És tulajdonképpen az a titka minden elért eredménynek, minden sikernek.

Minden üzleti eredmény, minden sikeres vállalkozás, minden meggazdagodás számításában megtaláljuk a kétszer kettő öt nyomát valamilyen formában. Ami természetes is. A mai társadalmi berendezkedés mellett nélkülözhetetlen szükségük van arra, hogy minden birtokunkat, munkaerőnkön, gondolkodó képességünket és pénzünket egyesítsük, hogy így az egyesítés által nagyobb eredményt érjünk el és így találjuk meg a kétszer kettő öt számítását.

Különösen a munkaerő egyesítésénél látjuk a szigorú számtan tévedéseit. Mert kétszer két ember munkaereje csak négy ember munkaerejének felel meg, de ha ennek a kétszer két embernek munkaerőjét egyesítjük, egy irányban használjuk, bizony könnyen megkapjuk az öt ember munkaerejének megfelelő eredményt.

Ugyanígy állunk a pénzzel. A két dollár önmagukban bizony csak két dollár erejének felel meg, de ha a két dollárokat összeadjuk, sokkal erősebb és hatósabb tőkét képviselnek, mint a szerteszört és külön heverő két dollár.

A magyar bányászok alaposan megértették a kétszer kettő öt számítás titkát. Sok-sok magyar bányász termelte a szemet Amerikában, de a külön dolgozó emberek semmi más sikert nem értek el a nagy erejükkel, szorgalmas munkájukkal, minthogy megke-resték maguknak a mindennapi kenyeret. Sokszor még azt is szűkiben. Amikor aztán sok év keserves munkája után rájöttek a magyar bányászok, hogy az a nagy erőfeszítés, amit külön-külön kifejtettek, nem hozza meg a kellő eredményeket, megpróbálták az erejüket egy irányba tömöríteni és a kísérlet sikerrel is járt. Egyesített erejükkel olyan hatalmas munkát végeztek, ami messze felülmúlja azokat az eredményeket, amiket ugyanilyen erő szétforgácsolva elért. Bizony négy ember egyesített munkája hozott olyan eredményt, amilyent csak öt ember munkájától várhatnak. Vagy még többet is.

Ugyanezt a módszert alkalmazták annál a munkánál is, amit a pénz teljesít. A különböző bankokban alacsony kamatra elhelyezett pénz nem mutathat fel semmi eredményt, kivéve azt a pár dollár kamatot, ami ugyan nem sokat jelent kis tüke után.

Amit sikerrel végzett el a munkaerő, azt sikerrel követte a pénz is. Egyesítették, egy irányba dolgoztatták a magyar bányászok a szerte heverő pénzüket és így a számtan szabályait megsúfolva megszokszorozott eredményt értek el.

A magyar bányászok bebizonyították, hogy a kooperatív — együttműködő — munka az, amely nemcsak a tömegeknek, hanem az

egyéneknek is hasznót hoz, amely gondoskodik a jövőről is. És mindazok a magyar bányászok, akik már a kezdet kezdetén megértették a próbálkozás fontosságát, ma boldogan látják, hogy számításukban nem csalatkoznak, öt lett a kétszer kettő, mert négy ember egyesített munkája öt ember munkájának a hasznát adta meg.

Az uttörő, és Amerika renga-tegijében új hazát foglaló magyar bányászok tovább mennek a sikeres uton. Nagyobb méretekben akarják alkalmazni az eddig oly nagyszerűen bevált módszert és minél nagyobb tömegeket vonjanak bele a kooperatív munkába.

Másfélmillió dollár értékű részvényt ajánlanak fel a magyar bányászok az amerikai magyar munkásoknak. A Himler Coal Company vezetősége szívesen lát a telepén, Himlerville, Ky.-ban minden érdeklődőt. Levélben is készséggel adnak meg minden felvilágosítást, azonkívül pedig a társaság megbízottai is szívesen állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Jövőbelátó emberek jól teszik, ha csatlakoznak a szépen haladó, példátlan sikerrel működő magyar bányászok csoportjához, a Himler Coal Companyhoz.

AZ U. S. MAIL HÁBORUJA A SHIPPING BOARDDAL

A U. S. Mail Steamship Company és az United States Shipping Board között kiütközött a háború. Hogy ennek a harcnak ki fogja majd kárát látni, azt egyelőre tudni nem lehet, de annyi tény, hogy mindegyik fél a késhegyig menő harcot hangoztatja és egy lépést sem akar engedni elveiből. A Shipping Board és ügyvédei azt mondják, hogy a U. S. Mail 400.000 dollár hátralékos bérösszeggel tartozik nekik és így minden előzetes figyelmeztetés nélkül megjelentek a társaság hobotekeni kikötőiben és lefoglalták összes hajóikat, a többi között azokat is, amelyek a napokban indulnak Európába.

A lefoglalás különösen az utasok körében okozott nagy felfordulást, mert nem tudták, hogy megye a hajójuk vagy nem.

A Shipping Board a United American Lines társaságnak adta át kezelésre a lefoglalt hajókat, mely hivatalosan is tudatta a közönséggel, hogy a hajók minden fennakadás nélkül indulni fognak. A U. S. Mail azonban azt hangoztatja, hogy nem a másik társulat lobogója alatt indulnak a hajók, hanem a U. S. Mail zászlaja alatt.

A U. S. Mail amerikai hajótársaság, mely a régi North German Lloyd hajóinak egy részét vette át és azokat járattja New York, Bréma és Cherburg között. A társaság vezetői azt hangoztatják, hogy a támadás tulajdonképpen idegen hajós érdekeltségek támadása az amerikai hajózás ellen. Hogy van, mint van, azt egyelőre a bíróság van hivatva eldönteni, de annyi bizonyos, hogy az utasokat a háboruszkodás nem érinti, mert akármilyen zászoló alatt indulnak is a U. S. Mail hajói, annyi bizonyos, hogy az utasokkal és teheráruval szállítókkal kötött szerződések érvényben maradnak és a hajók a kitűzött időben pontosan indulni fognak.

A MAGYAR Bányászlap és A HIMLER COAL COMPANY MEGBÍZOTTAI.

Róna Ármánd, Orosz Aladár, Káldor Gyula, Balogh F. János, Horváth Gusztáv, Markó Sándor, Herceg Ernő, Mike Pál, Laky Sándor, Zimmerman Árpád, Czifra József, Geiger Fred, Kardos József, Káldor Kálmán, Darvas Károly, Palásthy Sándor, Winter Jenő, Farkas Elemér, Burger József, Deák József, Berger József, Fisher Andor, Erdélyi Emil.

Nevezettek fel vannak jogosítva előfizetések és hirdetések felvételére és részvényjegyzések továbbítására.

Mindennapi biztos munka: mindennapi biztos kenyér.

Tizezrek vágyakoznak ezután — eredménytelenül. Mert a legtöbb ember ma munka után szaladgál.

Van-e Önnek mindennapi biztos munkája; mindennapi biztos kenyere? Vagy Ön is munka után szaladgál? És rettegni a nyomort, ami közeledik a téllal együtt?

Három csoportba tartoznak a munkások ma ebben az országban:

ELSŐ CSOPORT :

Munka után szaladgálnak, de nincs munka. És nyomorog a család, a munkás pedig tehetetlen elkésredéssel járja a munkakeresés reménytelen útjait. Tizezrek és tizezrek tartoznak ebbe a szomorú csoportba.

MÁSODIK CSOPORT :

Ujabb tizezrek csak egy-két napot dolgoznak és egy-két napra kapnak fizetést. Az egy-két nap munkájáért kapott pénzből pedig nem lehet hét napon át élni.

Akik többet dolgoznak is, állandóan ki vannak téve az elbocsátás veszedelmének. Ki biztos a munkájában? Ki tudja ma, hogy lesz-e munkája a jövő héten, a jövő hónapban? Hogy nem kell-e naphosszat róni a munkakeresés szomorú és eredménytelen utait?

HARMADIK CSOPORT :

A Himler Coal Company munkásai. Ezeknek van biztos munkájuk mindennapra, tehát mindennapi biztos kenyerük is van.

A Himler Coal Company magyar bányászok tulajdona. Van egy dolgozó bányájuk, a legjobb és legmodernebb felszereléssel és van hatalmas, elsőrangú és könnyen bányázható szénterületük.

A társaság — a magyar bányászok — azt határozták, hogy az egy bánya mellé még két másik új bányát nyitnak. Részben azért, hogy felszereléseiket jobban és hasznóhajtóbban használják ki, részben pedig azért, hogy újabb magyar munkásoknak adhassanak boldog otthon és ritka jó munkaalkalmat.

A Himler Coal Company szene kitűnő minőségű és minden időben szívesen vásárolják meg. A bánya te-teje szendzsztón, olyan szilárd, mint a vas, ami a bányászatot olcsóbbá teszi. Ezenkívül is versenyezhet ez a szén ár tekintetében minden más szénrel, mert ezt a bányát nem terhelik azok a hatalmas igazgatósági fizetések, amiket más bányák fizetnek a városokban tétlenül ülő bányabároknak.

Az újabb két bánya megnyitásához szükséges és a közgyűlés által megszavazott másfél millió dollárt a bánya tulajdonosai — 1500 magyar bányász — az amerikai magyar munkásoknak ajánlja fel részvények alakjában.

Egy részvény ára 130 dollár. Azok, akik már részvényesei a társaságnak, a részvényeket 120 dollárért kapják.

Csatlakozzék tehát Ön is ahoz a magyar csoport-hoz, mely a függetlenségért dolgozik és az a célja, hogy minél több magyarnak adjon

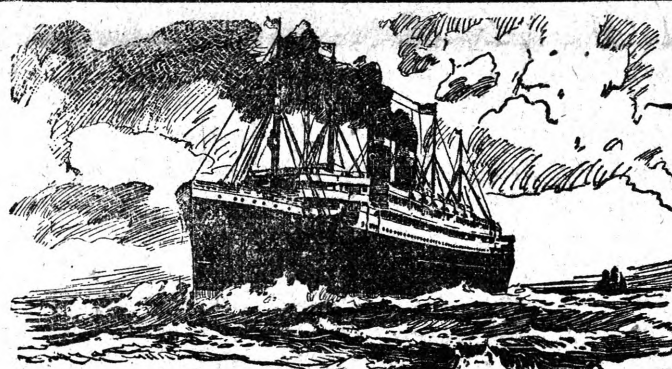
mindennapi biztos munkát, mindennapi biztos kenyeret.

Küldje be jegyzését még ma. Levélben annyszor 130 dollárt — vagy ha már részvényes, annyszor 120 dollárt — küldjön be, ahány részvényt akar venni.

Ha személyesen akarja megtekinteni vállalatunkat, mielőtt pénzt reánk bizza, jöjjön el telepünkre, szívesen látjuk. Ha bővebb felvilágosítást óhajt, levélben készséggel felelünk minden kérdésére. Arcképes igazolvánnyal ellátott megbízottaink is szívesen állanak az érdeklődők rendelkezésére.

HIMLER COAL CO. Himlerville, Ky.

Money ordert a Warfield, Ky. postára kell váltani, mert a Himlervillei postán money ordert nem váltanak be. A levelet azonban Himlerville, Ky. kell küldeni.

A FINLAND

A magyar utasok kedvelt gőzöse. Előnyösen ismert nagysága, kényelme, tisztasága és kitűnő élelmezése, amit bőségesen szolgáltatnak fel az utasoknak.

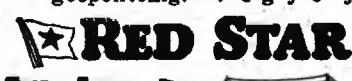
Legközelebbi indulása New Yorkból Augusztus 27-én.

Mint rendszeres nagyszámú magyar utasokat fog vinni, kik mindenképpen a Red Star Line-t kedvelik. Az utasok ezreit szállította a Red Star Line ide Magyarországból és vissza. A Red Star Line hajóinak New Yorkból való legközelebbi indulásai:

FINLAND	Aug. 27.	Okt. 1.
ZEELAND	Aug. 6.	Szept. 10.
KROONLAND	Aug. 13.	Szept. 17.
LAPLAND	Aug. 20.	Szept. 24.

Hamburg, Libau, Danzig		
GOTHLAND	Jul. 30.	Szept. 22.
SAMLAND	Szept. 1.	Okt. 15.

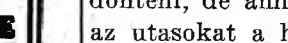
Legalacsonyabb árak az összes magyar gőcpontokig. V e g y e jegyeit nálunk.

RED STAR LINE

WHITE STAR LINE

AMERICAN LINE

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

9 BROADWAY, NEW YORK

vagy helyi ügynökeinknél.

Steubenville Bank and Trust Co.

104 South 4th Street, Steubenville, O.

PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe

HÁJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók az eredeti árban.

Dollárbetétekre 4 százalék kamatot fizetünk

ANDREÁNSZKY ARTHUR,
a külföldi osztály vezetője

CUNARD-ANCHOR

Legnagyobb, leggyorsabb hajók a világon. Kötő bányamű. Van helyi ügynökség az ön városában is

Magyarországra, Jugoszláviára, Csechoszlóviára és Romániára Hamburgon át

PANNONIA, AUG. 18-ÁN
II. oszt. kabin \$145 III. oszt. \$125
Adó \$5.—

Trieszt, Fiume és Dubrovnikon át

CALABRIA, AUG. 6-ÁN
ITALIA, AUG. 23-ÁN.

Hajójegy \$100. Adó \$5.—
Cherbourg vagy Southamptonon keresztül

MAURITANIA Aug. 11.
BERENGARIA Aug. 18.

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az ó-hazába való pénzküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.

PENZT küldünk az ó-hazába.

J. HUGH MILLER cashier

National Bank of Thurmond
Thurmond, W. Va.

Csak 1 dollárt kell
kell ezzel a szelvényvel kivágni és beküldeni az Amerikai Magyar Bányászlaphoz.
A történetért:

PINTÉR MARI
AMERIKÁBA MEGY
Megrendelő neve
Lakása
Város
Utca, szám vagy Box

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok!

Ne tartászatok pénzeseket idegen városban. Tartászatok azt itt, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzáuk.

The Miners Bank of Commerce

C. O. RAMSEY, Pénztárnok.
COEBURN, Virginia

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel értesítem barátaimat és ismerőseimet, hogy

Schechter N. ur
mai napon üzletemből kivált és ezentúl üzletemet fiammal együtt fogom vezetni.

Természetesen ezután is azon leszek, hogy vevőimnek a legjobb árut a legjutányosabb áron szolgáljam ki.

Tisztelettel
Herzbrunn József
és **Fia**
WELCH, W. VA.

A CSECSEMŐ HELYES APOLASA

Anyák vigyázzanak, nehogy gyermekük a nyári hónapok alatt megbetegedjenek

Orvosok általánosan megegyeznek abban, hogy tiszta, egészséges és rendszeres táplálás, tiszta környezet megemlíti a gyermeket a nyári hasmenéstől. E gyakori nyári gyermekbetegség, amelynek oly sokszor halál a vége, könnyen elkerülhető, ha a gondos anya mielőbb hozzáfog a betegség megelőzéséhez.

Szerencsések azok az anyák, akik maguk táplálhatják gyermekeiket, mert az anyatejet semmi sem pótolhatja. De viszont sok anya gondatlan, nem válogatja meg, mit eszik, miáltal a gyermek beteg lesz. Szoptató anyáknak a legnagyobb gondot kell arra fordítani, hogy mit egyenek, éppen úgy azoknak az anyáknak, akik üvegekből táplálják gyermekeiket, hogy egészséges, megbízható eledelt adjanak a bábának.

Hányás, hasmenés, sőt ha a belek ürülése zöld, kétségtelen jelei a gyermek megbetegedésének, a mit különösen nyári hónapok alatt nem szabad elhanyagolni.

Az üvegből táplált gyermeknél a legfontosabb, hogy a tej tiszta legyen, tisztán legyen tartva az üveg, a cucsi, a kanál, a szűrő minden, amiben a tejet tartják, sterilizálva legyen. Arra is kell ügyelni, hogy a víz, melyet a tej hígításához használnak, főtt és aztán lehűtött legyen. Legjobb a vizet a célra minden nap felforralni.

A nyári meleg napok alatt a gyermeket nappal lehetőleg a legkényebben kell öltöztetni és naponta kétszer-háromszor langyos vízzel lemosni. A bébit hűvösen kell tartani, távol légtől és szunyogtól vagy más rovarától.

A meleg idők alatt a bébi táplálékát nem kell cserélni. A nap melegebb szakában jó a gyermeknek még kevesebb eledelt adni, mint hűvösebb időben. A rendes táplálék mellé egy kis lehűtött (de nem jeges) forralt vizet lehet neki adni. Más étel, különösen a meleg idők alatt nem adandó az egy éven alóli gyermeknek. Harmadik vagy negyedik hónapban egy kávéskanálnyi szűrött ugyanannyi vízzel hígított narancslevet lehet a bábának adni. Ezen adagot addig lehet fokozni, amíg a gyermek egy fél narancsnak az átszűrt levét kapja. A narancslé étkezés előtt adandó.

Sokszor friss tejet nem lehet kapni, vagy nincs jég, hogy azt frissen lehessen tartani, azért nagyon jó tudni, hogy a gyermek táplálkozásához egyszerű a "condensed milk". Izom- és csontsertítő alkotórészei e tejnek megvan a mentes minden féle ártalmas baktériától. A Borden-féle Eagle Brand Condensed Milk tiszta tejfél és friss csakis egészséges tehéntejből van készítve. Ez a tej jobban hasonlít az anyatejhez, mint bármely más tej, mert könnyen emészthető és hamar oldódik a vérbe. Könnyű az elkészítése is, csupán csak forralt hideg vizet kell hozzáadni. A tiszta cukor édesen és tisztán tartja egy ideig a kanna kinyitása után is. A kannát mindig takarja le, hűvös, tiszta helyen tartsa. Ne felejtse el, hogy tiszta, egészséges étel, tiszta edények, tiszta helyen tartott étel, tiszta víz és elővigyázatos elkészítése az ételnek, amelyből nem szabad túl sokat adni, a legbiztosabb mód a gyermek jó egészségben való tartására.

Ne várjon holnapig — kezdje el még ma, a nyár itt van. Ha a bébi hány, hasmenése vagy csikarása van, azonnal menjen orvoshoz.

A gyermek helyes táplálása végett írjon Baby Welfare Department-hoz, The Borden Building, 350 Madison Ave, New York. Magyar nyelven is megkapja az utasítást.

ANGLIA ÉS ÍRORSZÁG BÉKETÁRGYALÁSAI

Lloyd George Anglia miniszterelnöke és Eamon de Valera, az eddig még csak tülbugzó ir hazafiak szemében létező ir köztársaság elnöke között megindultak a béketárgyalások.

Lesz-e ezeknek a tárgyalásoknak valamilyen eredménye vagy nem, azt biztosan nem lehet meg tudni, de a jelek nagyon biztatóak.

A béketárgyalásokat állítólag maga György angol király sürgette leginkább. "Minden ir polgárt agyon akar lövetni!" kérdezte egy ízben Lloyd Georgetól és mikor az elámult miniszterelnök azt felelte, hogy az esze ágában sincsen, akkor a király rászólt, hogy akkor tegyen valamit és pedig mielőbb, mert legfőbb ideje már, hogy az ir és angol népek megszüntessék az okatlan gyilkosságokat és vérpazarlást.

Igy történt azután, hogy Valerát és Arthur Griffith ir hazafit, sokat emlegetett Sin Fein mozgalmat kezdeményezőjét meghívták Londonba béketárgyalásokra. Griffithet a szó szoros értelmében a börtönből hozták ki ahol lázítás címén volt letartóztatva.

A béketárgyalások már napok óta folynak és most Valera elutazott Dublinba, hogy az ir nép elé terjessze az angol feltételeket, ha pedig szükségesnek látja, igen demokratikus módon megosztva a feltételek tekintetében az ir népet. Lloyd George igen reményteljesen nyilatkozott az eddigi eredményekről és Valera is bizott az eljövendő békében.

Legnagyobb akadály a békének az ulsteri mozgalom, mely tűzőn-vízen keresztül kitart Anglia mellett és hallani sem akar semmiféle ir autonómiáról.

EURÓPÁBA

Közvetlen összeköttetés magyar városokkal. Jó és elegendő élelmiszer. Zárt kabinok. Nagy fedélzet hely. A modern gőzös minden kényelme.

RED STAR LINE
MINDEN HÉTEN INDULÁS
Pier 58—62, North River, New York
Kroonland Aug. 13.
Zeeland Aug. 6
Lapland Aug. 20
Finland Aug. 20

Samland Aug. 1
Gothland Aug. 1

Csak 3-ik osztályú utasok részére:

AMERICAN LINE
Hamburgba Cherbourg-on át:

MINNEKAHDA AUG. 11.
MANCHURIA AUGUSTUS 25
MANGOLIA Szept. 8.

Hamburg és Danzig
Közvetlen vizitú Lengyelországra

WHITE STAR
Cherbourgba és Southamptonra:

OLYMPIC AUGUSTUS 13
ADRIATIC AUGUSTUS 3.
CELTIC JULIUS 8
BAITIC JULIUS 8
CERDIC AUG. 6

New York és Boston-Azores, Gibraltár, Nápolya és Genua:

CANOPIC AUGUSTUS 9.
CRETIC Szeptember 7

INTERNATIONAL
MERCANTILE MARINE CO.

116 hajó 1,250,000 tonna.
9 Broadway, New York
vagy bármely hely ügynökhoz.

AMERICAN BLACK SEA LINE

Gyors személyhajók AMERIKAI ZÁSOLÓ alatt New Yorkból egyenesen

CONSTANZÁBA

A legjobb és közvetlen út

ERDÉLYBE

A kényelmes és gyors

S. S. ACROPOLIS

Indul Szeptember 15-én a hobokeni 5. számú pieről.

Első osztályú élelem és kiszolgálás Bővebb felvilágosításért írjon

Stephanidis, Benas & Co.

General Agents
21-24 STATE ST., NEW YORK

ÓHAZAI LEVELÜK VAN.

Az alábbiaknak a Foreign Language Information Service Magyar Osztályánál Magyarországból érkezett levelük van, kik azt az iroda helyiségében személyesen vagy levél útján bármikor átvehetik. Ha valaki ismerőst talál a keresettek között, szíveskedjék figyelmeztetni. Cím: Foreign Language Information Service, Hungarian Section, 15 West 37th Street, New York City.

Reményfy Alfréd, 36 éves, Pittsburgh.

Adler Irma, Fanny, Karolin, varrónők, New York.

Schwartz Rose, Cseke, Szatmár-megye.

Kristóf András, Kristóf Klára, Aka, Veszprém-megye.

Özv. Wierdt Lajosné, Szentes. Pioro Jakab, 55 éves, Galicia.

Ligeti Sándor, 24 éves, Szombathely.

Erk József, 56 éves, Arad. Volaries Anton, Cleveland.

Ubl József, gyáros. Dvorszki Jenő, 60 éves.

Szkubik József, 56 éves, Liptószentiván.

Dvorszki Lipót, 60 éves, Liptó-megye.

Dersé John, Hopewell, New Jersey.

Ovesák Sándor, Geszthe. Feirstadt Max, 26 éves, Feirstadt Iezig, 36 éves, Galicia.

Fölster Vilmos, cipész, Marosvásárhely.

Zajcsák Anna, Felső-Tárkány. Lukács Ferenc, 48 éves, Budapest.

Bojtos Gábor, 52 éves, Borsod-megye.

Finta Sándor, 33 éves, Kóny. Jakup Marek, farmer.

Proksch Károly, Westfield. Vöröss András, 38 éves, Garam-Bars.

Király József, 43 éves, Olaszfalu.

Haas Lipót, 62 éves, Trencsén-megye.

Petrenesák Viktor, 46 éves, Kassa.

Zonenklár József, 39 éves, Somkerék.

Mendi Bernát, pék, Mendi Róza, GGGoldmanné Mendi Anna, Mendi József.

Strompf Mór, pék, Strompf Márkus, Alsókubin.

Fallenberg Márton, Nagybánya. Deutsch Vilmos, 35 éves, Török-Kanizsa.

Fajtk Juliska, 34 éves, Nagytóváros.

Radwaner Frigyes, 31 éves, Budapest.

Teick Izrael, 45 éves, Galicia. Kertész Jenő, Nagykároly.

Pál Aladár, 46 éves, Budapest. Adler Morrisné, Lichtig Minna, Sáros-megye.

Garvay Gyárfás, Ötön, Chicago. Bodnár Istvánné, Lippai Piroska, Kisvárd.

Erdei Pál, 50 éves, Szeged. Özv. Pásztor Józsefné, Cleveland.

Pokriwa Balázs, bányász, Somodi.

Nagy Mária, 69 éves, Cegléd. Schleisz György, 60 éves, Budapest.

Dávid Izidor, 45 éves, Felsővizköz.

Weimann Lepold, 48 éves, Bácska.

Tamási János, 59 éves, Szikszó. Szedlácsik Jánosné, Bálint Anna, Léva.

Pálkás Mihály, 53 éves, Szügy. Budai János, 41 éves, Zsámbék.

Tomasszky Nándor, 25 éves, Karasjenő.

Mezei Pálné, Pásztor Gizella, 51 éves, Visk.

Özv. Lux Kornélné, Zigler Hermin, Eperjes.

Ábrahám, Ábrahám 48 éves, Sshneider Ábrahám, Ósiás Sambor.

Spitzer János, Mejszter Antal, Isztimér, Fehérmegye.

Pácer József. Róth Béla, 38 éves, Lőcse.

Szintén János, 58 éves. Schwartz Róza, Pély, Heves-megye.

Anselm Erzsébet, 28 éves, Arcifalva.

Németh Ferenc, 46 éves, Végvár.

Zilahi Gáspár, 46 éves, Pátróha. Kincses Apáti Ilona 51 éves, Szatmárnémeti.

Teitelbaum Emánuel, Mad, Zemplén-megye.

Horváth István, 50 éves, Vasvörösvár.

Vlasits József, 53 éves, Németlő.

Duló Erzsébet, 25 éves, Tiszaujlak.

Fischer Anton, 64 éves, Margitta.

Oblatt Rudolf, 47 éves, Bala-tonfüred.

Juhász Szider, 36 éves, Kápolna, Heves-megye.

Mrs. Schönburn Gaszler, Los Angeles.

Kolsh Morris, 42 éves, Mohács. Tóth Lajos, 45 éves, Rovazd.

Özv. Bálint Árpádné. Szolycsák Stefán, Krasznahorka.

Dávid Menyhértné, Berner Terézia, Glog, Torontál-megye.

Kirsch János, Mosdós, Somogy-megye.

Schiller Károly, 45 éves, Titel. Györffi Dániel, 52 éves, Tapolca-fő.

Plenner János, Rudolf, 73 éves, Stadldorf.

Vinger Kristóf, kőműves, Torontál-megye.

Magyar Ferenc, 58 éves, Baja. Grebler Fannie, 51 éves, Budapest.

Ellenbogen Mór, 40 éves, Gönc. Halastik Antal, 37 éves, Budapest.

Nagy Gyula, 37 éves, Dernő, Gömör-megye.

Csonti István, 40 éves, Török-bécs.

Wiganik Anton, Pittsburgh. Glass Johan, 42 éves, Temes-Monostor.

Glasz Ferenc, 40 éves, Máslak. Sshusster Emrich, Katharina, 50 éves, Petras.

Neuman Jakabné, Weisz Száli, Apostag.

Purjesz Ignátz, Szokond, Szatmár-megye.

Ruttner Gyula, 29 éves, Ruttner Géza, 26 éves, Ruttner Ferdinánd 25 éves, Lyuta, Ung-megye.

Czettel Lajos, fogorvos, Budapest.

Dorazil Richárd, 39 éves, Freiberg.

Hellebrant József, 43 éves, Fehértemplom.

Özv. Weisz Leopoldné, Edelstein Giza, Ugocsa-megye.

Jozefák Márton, 53 éves, Szobotisd.

Bucskó József, 26 éves, Ujpest. Koglmann János, cukrász, Ujlak, Vas-megye.

Korponitz József, 43 éves, Sár-bogárd.

Gansl Samu, 42 éves, Bánhida. Szloboda Zsigmond, 46 éves, Jónás Kálmán 44 éves, Jónás István 42 éves, Budapest.

Szeifert Miklós, 76 éves, Szeifert Anna 53 éves, Szeifert Johan 51 éves, Szeifert Katalin 43 éves, Lengyelfalu.

Wagner Ferenc, 41 éves, Vasvörösvár.

Sshnur Ferenc, 34 éves, Nagyszentmiklós.

Kundéliusz Ferencné, Pákán Emilia, 38 éves, Körömbánya.

Hrbacik Mihály, 48 éves, Ribin, Trencsén-megye.

Grossman Herman, 57 éves, Pritubján, Zemplén-megye.

Pintér Franciska, Eresi. Gross Herman, 36 éves, Gollop, Abauj-megye.

Kulesár József, 47 éves, Kondorfa, Vas-megye.

Szajkó Béla, 38 éves, Visk, Máramaros-megye.

Friedman Mózes és Lányai Julianna, Fanny Betty, Egerlővő.

Dóci Balázs, 35 éves, Kenéz, Szabolcs-megye.

Richtig András, 40 éves, Pándorf.

Mozdény Jánosné, Halyha Mária, 47 éves, Arvamegye.

Kovács Jánosné, Vascor Paula, Kassa.

Petrek József, 34 éves, Rakova. Kálay H. Julius, 32 éves, Sátorlajuhely.

Zsoldák Johan, Leibitz, Szepes-megye.

Vince Pálné, Domokos Irma 27 éves, Akli, Ugocsa-megye.

Turuckó Jánosné, Varró Gunda, Rudabánya.

Kuruc S., 48 éves, Győr.

Blahó Andrásné, Salamon Erzsébet, Gömör-megye.

Tenyér Györgyné, Gál Katalin 39 éves, Ujvár.

Stefonovics Mihályné, Kőkény Mária, 42 éves, Gyula.

Gál Julia, 32 éves, Ujvár.

Veres József, Mónos-Petri, Biharmegye.

Müller József, kárpitos, Német-szentpéter.

Mrs. Rosenberg Umstädter, Bal-timore.

Horváth Margit 30 éves, Horváth Teréz 36 éves, Győrsziget.

Felhívás

AZ AMERIKAI SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG TAGJAIHOZ!

Tisztelettel felszólítjuk az *Amerikai Magyar Szövetség* mindazon tagjait, akiknek a testület havi értesítője nem jár, hogy **pontos címüket haladéktalanul írják meg a titkári hivatalnak.**

A laphoz minden tagnak egyformán joga van, mert annak előfizetését minden tag egyformán megfizeti a negyedévi díjakban, s azt meg is küldjük mindazon tagoknak, akiknek pontos címe birtokunkban van

Minden tagnak egyformán érdeke, hogy címe legyen a titkári hivatalban, mert azokra a címekre küldetnek szét a szavazólapok s egyéb értesítések.

E hó folyamán a központi heti betegsegélyezésre vonatkozó szavazó lapokat küldjük szét a tagok címekre, tehát aki szavazni akar, vagy akinek a lap nem jár, az azonnal írja meg pontos címét a titkári hivatalnak.

Az *Amerikai Magyar Segélyező Szövetség* a legbiztosabb alapon működő magyar segélyező testület, tehát minden magyar férfinak, nőnek és gyermeknek érdeke, hogy bele tartozzon.

Az *Amerikai Magyar Segélyező Szövetség*, a tagjai létszámához viszonyítva, a leggazdagabb magyar testület, tehát minden időben eleget tud tenni kötelességének.

Akik biztosítani akarják a maguk és családjuk jövőjét, azonnal legyenek a SZÖVETSÉG tagjai.

Akik érdeklődnek a Szövetség ügyei és a beállítás körülményei iránt, irjanak a titkári hivatalnak:

142 STATE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

ahonnet azonnal megkapják a szükséges felvilágosítást és a beálláshoz szükséges iratokat.

Mit irnak az olvasóink

VÉDELMI ÁLLÁS PERKA IST-VAN TÁMADÁSA ELLEN.

Mélyen tisztelt Perka testvér!

Van szerencsém önrel is szóba állani, merthát én áféle szerény paraszt fiu vagyok, ki szívesen áll szóba még a halálos ellenségével is. Önt nem tartom halálos ellenemnek, azértis bátran nézhetünk egymásnak szemébe. Legfeljebb engem az feszélyez az önrel való viadalban, hogy ön engem kihívóan "urnak cimez."

Az semmi esetre nem esik nehezemre, hogy a kérdéses esetben Szakács testvérnek állott pártjár.

De mindazonáltal annyit meg-sughatok Perka testvérnek, hogy bármilyen ügyről írok vagy szólok bárhol és bármikor, lelkiismeretem bírói szavát mindenkor gyarló emberi kötelességemnek tartom kikérni, meghallgatni és aszerint cselekedni. Egyszóval eszem, szívem s lelkem öszhangzó megítélésén megyen keresztül minden szó, mit papírra vetek. A nyelvezet lehet rossz, a kifejezés lehet kissé brutális, igen! mert paraszt vagyok, mert magyar vagyok.

Írásomnak semmi értelme nics, mondja ön. Pekár testvér akkor valami kitűnő képességgel van megáldva, mert az értelemnélküli sorokból is ki tudta kutatni so-ram lényegét.

És ön a nagy esze mellett rossz akaratú, mert még az eredeti címet is eldobta a kérdéses vitatárgy homlokzatáról. Önnek ahoz is van joga? Én nem hiszem.

Az én írásom elfogult és zavaros is édes barátom Perka. Amint már ön is tudja, én születtem gatyás paraszt vagyok, mint ilyen az óházában is gyakran zavartam össze szalmát-szénával és úgy adtam a lovaknak, mert bizony széna nem futotta magában s így bizony óvatosan a szalma is elment a szénával, igaz, hogy jól elkeltet rázni.

Az adót is összekeverem az árendával, hát bizony, bizony Hegedűs Lóránd is ugy tesz, mert az adó az árendával vállaltva küzdőnek a valuta magasabb színvonalra való emelésében.

És az urak mégis csak végzik nagy munkájukat tovább az emberiség boldogítására, úgy hogy sok még önmagáru is megelégedezik. De valahogy ne képzelje Perka testvér, hogy én a váltóhamisításból nagylábon élő embert is uri embernek tartom, vagy némelyik nagytőkés uszorsáskodását is emberiesnek tartom, nem!! az ilyenek én szerintem is gazemberek, de ezt világosan ki lehet érteni Szakács testvéremnek írott soraimból is, ha kissé zavaros volt az írásom.

Az ön nézete szerint három osztály van: Alsó, felső és középső. Az alsó osztályba tartozunk mi fizikai vagy testi munkások, ez helyes, nem is volna rendben másképpen, de én még azt is hozzá adom önének, hogy az alsó osztályból kerülnek ki egyrészt azok a hűtlen testvérek is, akik a mi bizalmunkkal galádul visszaélnék s jó pénzért minket elárulva a kétkezesek dupla jövedelméből finomolnának, vagy a telekbejárók is nem-e miközülünk kerülnek ki s még hány meg hány foglalkozási ág van, melyek egyenesen a mi testvéreink bizalmunk kiaknázására van építve.

És én még most is azt kérdem, hogy mit csinálnának mink, ha a szellemi munkások nem volnának. Azután olvasott a Novák úr már valamit az emlegetett könyvből? Ez is furcsa kérdés: mert a dolog lényegén az sem változtat, ha könyv nélkül tudnánk is a botanika vagy a fizika minden tételét, de higgye el Perka barátom, hogy nem kívánok én másfajta leveleket írni, én csak megakarok maradni a magyar paraszt flegmatikus igazságos irány mellett.

Miként Miska gyermek az alábbi sorokban:

vizsgán: mond meg nekem Miska, mennyi hét magában?
Miska: hét magába hét!
Tanító: hát hét meg hét?
Miska: hét meg hét: tizennyé.
Tanító: hát hét meg hét?
Miska: meg hét huszonegy.
Tanító: hát hét meg hét?
Miska: huszonegy meg hét? az fuccs!! A tanító megdöbben a tanfelügyelő meredten vár, figyel; Miska pedig a tanító kérdésére magyaráz: Hát mikor apám mamával kártyázik s anyám még a huszonegyre kap egy testet, hát akkor azt mondja, hogy fuccs! Hát a mi vitánk is fuccs, Perka testvér ha nem iparkodik egy mást jobban megérteni, maradok bányásztestvéri szeretettel

Novák Lajos.

Mint megirtuk Perka testvér levelére nem teszünk semmi észrevételt, mert Novák Lajos testvér maga is megfelel levelére. Meg is felelt, megfelelt úgy ahogy ő legjobbnak látta és Novák testvér levelének változatlan közlésével az Ur és Paraszt vitának, melyet ismételt hangoztatva, nem mi vetettünk fel, véget vetünk. A nagy vitának vége az, hogy minden emberi lénynek meg van adva a mód arra, hogy becsülettel és tisztességgel szolgálja az egész emberiség érdekeit azon a helyen, ahová az isteni gondviselés állította. Akár eskünyt forog az illető, akár pedig tollat, csak előre vihetik az emberiség sorsát, ha becsülettel, ember testvéri iránti szeretettel eltelve dolgozik.

EGY Bányásztestvér Tudósítása a Gyűlésről.

Julius elsején nagy számban érkeztek Kermit, W. Va.-ba a Himler Coal Company részvényesek, a nál nagyszerű fogadtatásban volt részük. Rögtön utnak indultak a pár pernyire levő vasuti hidhoz, melyet megnéztek, aztán felültek a társaság ott várakozó személyvonatára, mely elvitte őket Himerville, Ky.-ba. Julius másodikán nagy számban voltak részvényesek és vendégek a telepen. Reggel fél-kilenckor a bányászok százai körülfalták a tiplit, hogy saját szemükkel nézzék meg annak munkáját. A megállapított időben működésbe hozták a tiplit. Ezerkétszáz szem figyelte, hogy mily méltóságosan dempeli a tipli a szénát a railroad kárekba. Ugy a részvényesek, mint a vendégek odasereglettek, hogy saját szemükkel lássák meg, hogy mit tud elérni a szolgaságból a boldogulás útjára lépett egyetértő ezerötszáz magyar bányász. A szén nagy robajjal hullott a railroadkárékba és a hatszáz magyar bányász ennek látára óriási tapsviharral üdvözölték a technika legtekélyesebb gépezetét, melylyel a magyar bányászok bányája fel van szerelve. Körülbelül félórán át dempelt a tipli. Ugyan mit érezhettek a részvényes-testvérek? Bizonyára azt, hogy leróttuk kötelességünket, megtettük tőlünk telhetőleg a lépéseket a boldogabb jövő megalapítására. És mit érezhettek a vendégek? Azok, akik még nem tették meg a lépéseket a szolgaságból kivetető utra? A részvényesekkel együtt örvendeztek és nagy többsége kijelentette, hogy többé nem lesznek mostoha testvérek, hanem tehetőségükhöz képest jegyezzék a Himler Coal Company részvényéből és édes testvérei lesznek a küzdelmet megnyert ezerötszáz magyar bányásznak, akik megmunkálták, hogy az erős akarat, egyetértés és kitartás erősebb minden sziklahegynél.

Kilenc órákor megindult a menet a gyűlésterembe, közben az utcában levő épületek házakat vették szemügyre és nagy meglepődéssel állapították meg, hogy minden tekintetben a legjobb anyagból és legmodernebb épített házak, amelyeket nem is lehet összeha-

sonlítani a nagytökések által épített tehénlakhoz hasonló, de munkásembereknek szánt odúkhhoz. A magyar bányászokból alakult részvénytársaság példát mutatott Amerika többi nagytőkés vállalatának, hogy a magyar munkások embereknek való házat igényelnek.

Kilenc óra után a gary-i vonós zenekar rázendített az amerikai himnuszra. Oh, mondd, leng-e még lobogónk, mint a nap... Mit érezhettek azok, akik értékelni és értelmezni tudják ezt a mondatot? Aztán felállva, a magyar himnusz énekeltek el. Isten áldd meg a magyart, jó kedvvel és bőséggel... Oh, csak megáldandó az ó-hazai magyarokat is az egyetértés érzésével, úgy, mint az amerikai magyarokat megáldotta. Az ó-hazai magyarok, ha csak egy pillantást is vetnek az amerikai magyarság felé, akkor át tudják gondolni, hogy mily nagy erő létezik az összetartásban. Ha ezeken okultak volna, már rég talpra állították volna a megtépázott magyar hont.

A magyar himnusz után legördült a szinfala a bányász zászló, a magyar bányászok jelenlétével. óriási tapsviharral üdvözölte ezt a közösséget: Oh, mondd, leng-e még lobogónk, mint a nap... Oh, mily érzés foghatta el Himler testvért, a többi uttörő bányásztestvért és a vendégeket, amidőn meglátták, hogy ott leng az a zászló, amelyért oly sokat küzdöttek... meg ott leng lobogónk, mint a nap...

Magyar bányász és munkástestvérek, akik sokszor lekicsinyelték, megrágalmazták és rémítették bennünket, most a saját szemekkel láthatjátok, hogy a küzdelmet megnyertük. Most már láthatjátok, hogy ott leng lobogónk, mint a nap, hogy Himler testvér és a részvényesek álma, nem álom, hanem valóság.

Az óvációk lecsendülése után Himler Márton, a Himler Coal Co. elnöke megnyitotta a gyűlést és a küzdelmes és nehéz időket szerencsésen átélt Himler Márton, az igazgatóság tagjaival együtt percekig tartó óvációkkal ünnepelte a közösséget.

Ezek után megkezdte Himler Márton ünnepi beszédét. Üdvözölte a megjelenteket, azután felolvasták a jelenlévők névsorát. Ezután Himler Márton mondta el elnöki beszámolóját. Elmondta, hogy mik voltak azok a nehézségek, melyek a munkát hátráltatták. Elmondta, a társaság jövődó terveit és a lehetőségeket. Azután felolvasták az igazgatóság javaslatát a bányá kibővítésére és az alapítók felelőse tárgyában, mivel a modernül épített vasuti hidat és a minden tekintetben modern megépített és felszerelt boilerházat egy bányával kellőképpen nem lehet kihasználni. Az indítványok elhangzása után megindult a vita. Mily öröm volt hallani az egyszerű munkásemberek fontos és megértő érvelését. Minden indítványt a legnagyobb megértéssel vitattak meg és sorrendben elfogadták azokat. Aztán következett a tisztviselők szokásos felmentése és az új igazgatóság választása. Ezután Himler Márton a gyűlést befejezettnek nyilvánította.

Este nyolc órákor színelőadást rendeztek a himlerville-i műkedvelők. Színre került Az arany talár című magyar bányászszínmű. Az előadás nagy számban vettek részt a környékbeli amerikaiak is, az összes jelen volt magyar testvérekkel. A szindarab előadása nagyszerű volt. A közönség színni nem akaró tapsviharral üdvözölte a szereplőket. A szindarab után tánc következett, melyen szintén teljes számban vettek részt a jelen voltak és amely csak a reggeli órákban ért véget. Kentucky hegyei magyar daltól zengtek, hasonló jól sikerült mulatsága régen nem volt az amerikai magyarságnak. A bál után a közönség nagy meglepődéssel utazott régi lakóhelyére.

Hajnal István, részvényes Dante, Va.

GYILKOSSÁG A Bányá-Plézen.

Lynch Ky.-ban rendőrök és bányászok harcra kerültek, amely négy halállal végződött.

A társaság lefizetett 4 angol bányász, akik az elszámolás alkalmával összehozták az egyik szuperintendenssel. A veszekedés után a négy elküldött bányász bement a mosdóházba, de a szuperintendens rendőröket küldött utánuk, akik "hands up" kiáltással közelítették meg a mosdóházat. A négy bányász lövöldözni kezdett, mire a rendőrök is lövéssel feleltek. A golyóváltásban két rendőr, az egyik szuper és az egyik munkás meghalt, egy munkás pedig súlyosan megsebesült. A másik két munkást letartóztatták. A munkások között nagy volt az izgalom, úgy hogy a társaság vezető emberi közül egyik-másik kénytelen volt a bányába menekülni.

A PESTI TŐZSDE.

A Pesti Tőzsde, Kallós János közgazdasági hetilapja a következő fontosabb cikkeket közli új számában:

Töröltetni akarják az Adria tőzsdéi jegyzését. Az olaszok tényleg megszerezték a Déli Vasut részvénytöbbségét. A Központi Hitelbank és a Lloydbank differenciái. A bankok és tisztviselők. A részvényváltás és a tőzsde. Hogy eszközök a bankok és magánosok a hadikölcsönváltás lefizetését. A gabonahatáridő-üzlet lejáratása a pesti tőzsdén. Tokaj Hegyalja jalkiáltása az édesített borok miatt. A dunai magyar kereskedelmi flotta. Ezenkívül az információk és hírek egész tömegét közli a lap, mely a külföldi és a budapesti tőzsdékről is bőségesen beszámol. A 16 oldal terjedelmű lap előfizetési ára egy évre 300 K., félévre 150 K., negyedévre 80 K. A lap szerkesztője mindenféle sorsjegy és értékpapír-ügben díjmentesen ad felvilágosítást. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Izabella-utca 43. III. em. 14. Telefon: 121-04.

VERHOVAY Bányász Bál.

Farmington, W. Va. E hó 4-én tartotta jól sikerült Bálját a Verhovay Segélyegylet 211-ik fiókja a farmingtoni No. 9. Hallban. A mulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg kitűnően sikerült. A jelen volt közönség igen jól mulatozott és csak másnap délen oszlott szét. A mulatságon megjelentek a környékbeli magyar bányászok apraja és nagyja. A mulatság sikeréhez a következők járultak ajándékkal: Lihi János egy sült csirke és egy élő kacska, amiért befolyt \$10.50, Varga Anna egy torta, amiért befolyt 5.00, Varga Jánosné egy tyúk, 2.50-t, Sővári Andrásné 1 kaka, 250-t és Somogyi Gyula tagtestvérünk 10 dollárral járult egyetlen elmozdítására. A tiszta jövedelem meghaladja a 200 dollárt. Ezután is köszönetet mond az egylet vezetősége mindazoknak, akik ajándékaikkal segítették egyletünket. Tisztelettel

J. A. Hornyák

Amerikai Magyar Méhészek "MEH" a Magyar Méhészek Lapja

(Budapestben jelenik meg)
VI. Frangepán utca 33. szám alatt, mely a hazai méhészekkel legbá- hatóbban foglalkozik s kéthetenként 16 oldalon jelenik meg. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál. — Előfizetési ár a postai szállítási költségekkel együtt fél évre 1 dollár, egész évre 2 dollár. — A méhészettel foglalkozók kérjenek mutatványszámot.

Arthur I. Zeiger

MAGYAR ÜGYVÉD

442 FOURTH AVENUE.

Pittsburgh, Pa.

POLACHEK ZOLTÁN

Főmérnök-Szabadalmi ügyvéd személyesen kezeli találmányok szabadalmazását az ALLAMI SZABADALMI HIVATALBAN. Küldje be a lenti szelvényt MBS MA ezen címre: MANUFACTURERS PATENT CO. 520 FIFTH AVE. NEW YORK

Uraim: TELJESSEN INGYEN veszekedjék részemre elküldeni új Magyar könyveket, amely információkat tartalmaz job munká viszonyokról

Angol-Magyar Levelező és Ügyvéd \$1.00
Amerikai Nyelvemester szótárral 1.50
Testre esztethető erős pénzű .. 1.50
A három egyszerre megrendelve csakis \$3.00

Gartner Lajos, pénzüldési, közjegyző, hajójeggy és jogügyi irodájában, 401 E. 80 St., New York, N. Y. ahol minden ügyét elintézik.

HAMBURGBA
KÖZVETLENÜL az alanti új hajókkal:
ORDUNA July 30.
ORBITA Aug. 13.
OROPESA Aug. 27.
Külön csukott kabinok nők és családok számára
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY NEW YORK
vagy bármely helyi hajójeget ügynökségénél

A Közép-Nyugat egyedüli magyar hetilapja
St. Louis és Vidéke
Szerkesztő: KALDOR KALMAN
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR
Rendelje meg, vagy kérjen mutatványszámot e címen:
St. Louis és Vidéke
2023 SOUTH BROADWAY
St. Louis, Mo.

MIÉRT SZENVED?

Reumás, neurálgias és izomfájdalmak azonnali megszűntetését biztosítja az alanti szer gyors használata.

PAIN-EXPELLER
Védjegy Reg. U. S. Pat. Off.

Övetelje a valódi, 188b mint 50 év óta elismert világbiro szert, amelyen a "Horgony" védjegy látható.

MATOAKA VIDÉKI MAGYAROK!

Ha pénzt biztos helyen óhajta tartani vagy az óházába pénzt akar küldeni, forduljanak hozzá bizalommal. Bankunk az Egyesült Államok felügyelete alatt áll.

FIRST NATIONAL BANK
MATOAKA, W. VA.
W. M. WAUGHAN, President
H. E. CLARK, Pénztárnok

FABRE
Jas. W. Elwell & Co. General Agents
17 State St., New York, N.Y.

EGYENES TRIEST

kikötőbe
Harmadosztályú jegy TRIEST-IG \$100

Kabinjegy \$175 és \$5 adó
INDULÁS Szeptember 3-án
a kettősszavaru, kétkeményes, gyors és kényelmes

S. S. MADONNA

hadjegyek direkt Bécsig, Budapestig, Kassáig, Szegedig és más városokig. Forduljan bármely meghatalmazott ügynökhöz. Csakis olasz vízum szükséges

BARKI FUVOLÁZHAT É CSODÁS "FLÓTÁN"

E csodás hangszer a legnagyobb európai találmány. Nagyon egyszerű. Néhány perc alatt megtanulja fújni. Nem kell tanítás. A legnépszerűbb mulatság otthonában. Ár 7 népszerű dallal együtt csak \$2.95. Ne küldjön pénzt. Fizeszen 4 fuvola megérkezésekor.
C. K. ORIOL CO.
15 Park Row, New York, N. Y.

Egyleti kalauz.

Első Tug River-i Magyar Mulás Betegsegélyző Egylet.

Alakult 1903 október 1-én.

Anyaoztály, Gary, W. Va.
Főtisztviselők névsora:
Főelnök: Sidiócsky József, Box 52.
Thorpe, W. Va. Főelnök: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Főtákar: Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va., kihez minden vidéki tag levele küldendő. Főpénztárnok Gary János, Box 1, kihez minden egyleti pénz küldendő. Főjegyző Gúnczi Bertalan, Box 73, Thorpe, W. Va. Főellenőr: Kis Csitári János. Póttag: Horváth István. Hármas bizottság: Szegedy György, Hajzer József, Szücs István. Szeretők: Németh Ferenc. Ajtóőr: Török Gedeon. Hármas bíróság: Szász György, Orosz István, Kun Gábor. Tisztviselők az 1-6-os osztályai.
Elnök: Bartha András, alelnök: Horváth István, titkár és jegyző: Koleszár József, Box 55, Filbert, W. Va. Pénztárnok Vincze János, számvivő: Turbucz Ferenc. Hármas tagu bizottság: Garai János, Karáth Lajos, Csikos János. Amerikai asszisztőr Tóth András. Magyar asszisztőr Daróczi Sándor, ajtóőr Tóth András.

Tisztviselők a II. osztályai.
Elnök: Szegedy György, alelnök: Palásti Dániel, pénztárnok Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr Babraczy Mihály, titkár és jegyző Lengyel Imre, Box 319, Gary, W. Va. Hármas tagu bizottság: Török Gedeon, Lengyel Imre, Babraczy Mihály. Betegsegélyző Szaksz János, gyász asszisztőr Dudas János, ajtóőr Micsai Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va.
Elnök: Nemes Ferenc, titkár: Valach Vendel, címe box 23, Pageton, W. Va. Betegsegélyző Kövér Lajos, Pénztárnok Szatmári Márton, jegyző: Kolarics István, ajtóőr Lancsac István. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Kiscsátrai János, alelnök: Hajzer József, titkár Granilla János, box 784, Gary, W. Va. Pénztárnok Szász György, jegyző Kiscsátrai József, pénztári ellenőr Szücs István, 3 tagu bizottság Kun Gábor. Balogh János, Kótról János, asszisztőr Kun Gábor, betegsegélyző Orosz István, ajtóőr Huklaj János. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.

5-ik osztály, Earlring, W. Va.
Alakult 1920 május 10-én.
Elnök és pénztárnok Puskás János, box 433, titkár Asbóth Ignác, box 331 Manbar, Va., kihez az osztályt érdeklő levelek küldendő, jegyző Ördög János.

OHIO MAGYAR Bányász SZÖVETSEG.

Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Gindly György.

Uj fiokok alakíthatók a környéken: érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz, box 488, Murray City, O.

HOLLISTER, O.
Első osztály.
Alakult 1917. december 10-én.

Elnök Gyurkó János, titkár Székely János, címe box 77, Glenaster, O.
Az Első Magyar Kínai Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Főrt és Női Egylet. Twin Rocks, Pa.
Alakult 1903 március 24-én Gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében, délután 2 órákor.

Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rójos László, titkár Nagy Lajos, Box 29, Exped, Pa. Jegyző Bortnyik János, pénztári ellenőr Nagy Gueztár, bizalmi bíró Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, asszisztőr Koren Miklós és Bok István, ajtóőr Czipa János.

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bodis Géza, box 302, Yatesboro, Pa., akikhez az egyletet érdeklő minden levelezés.

Kínai Pál magyar bányász betegsegélyző egylet.
Expedít Pa. Elnök Kriston János, titkár Krivoska Márton, box 259 Expedít, Pa., jegyző Ifj. Dusa Imre, alelnök Bak István, asszisztőr Koren Miklós és Bak István, ajtóőr Csipó János.

I. Kínai Pál Magyar Bányász Bs. Egylet, Expedít, Pa.

Alapított 1903. Március hó 24-én.

Elnök Kriston János, alelnök Bok István, jegyző Soltesz János, titkár Krivulka Márton, Box 259, Expedít, Pa., kihez minden egyleti levél küldendő. Pénztárnok Rójos László, asszisztőr Koren Miklós és Bok István, ajtóőr Czipó János. Bizottsági agók Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján.

I. Kínai Pál Magyar Bányász Bs. Egylet Jatesboroi fióknak a tisztviselői.

Elnök Csobádi József, alelnök Ragály Miksa, titkár Kovács István, Box 202, Yatesboro, Pa. pénztárnok P. Kovács János, számvivő Mátyus Sándor, betegsegélyző Dudas János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Kovács Sándor és Kovács László ajtóőr Szladies István. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.

KISHIRDETÉSEK.

A híres nevezetes Bugyi Sándor debreceni taligás humoros kaland jait közli a Debrecenben megjelenő BUGYI ÚJSÁG című humoros hetilap. Előfizetési ára egy évre Amerikában 1 dollár.

Most jelent meg Bugyi Sándor új könyve: Csiklandos históriák. Ára \$1. Aki a Bugyi Újságot megrendeli ingyen kapja meg a most megjelenő Bugyi Naptárt, mely tele van képek és mulatságos históriákkal. A pén levehén is küldhető erre a címre: — DEBRECENI HIRLAP, Debrecen, Csapó-utca 10, Hungary.

TESTVÉREK

3 kifizetett részvény eladó a Himler Coal Co.-tól hazautazás végett. Érdeklődni az alábbi címen, S. A. H. Box 176, Yarkville, Ohio 21, 28, 4.

Kérem Ebergnyei Elemér urat, Vespatakt, Alsófehér megyei születési vagy valamely családtagot, avagy ismerőst, hogy címét velem közöljék Winkler Lajos, Tisza Lajos körút 3. Szeged.

Ajánlok eredeti kiállító festőművészekről olajfestményeket, ami mindig értéket képvisel. A pénz előre beküldése után postán bérmentve szállítom. 42x32 1 darab \$6.00, 34x24 1 darab \$4.00, 26x19 1 darab \$2.00. Megrendelhetők Winkler Lajos képekreskőnél, Tisza Lajos Körút 33, Szeged.

Kreacsak Lajosné, Kécsi Kis Mariát Abauj megye, Alsóvádaszi illetőségű keresem, ki 1912-ben Commerstonben lakott. Fontos ügyben szeretnék vele érintkezésbe lépni. Kérem őt vagy a róla tudókat címét velem közölni. Lukács István, Box 42, Nettleton, Pa.

Logan vidéki magyarok, akiknek Charleston vidékén eladó házhelye van, írjon nekem, mennyi van és mi az ára. John Gyöngyösi, Waldo Hotel, Charleston, W. Va. 29, 31

WALDO HOTEL

80 tiszta különböző nagyságú szobák magányosok, házaspárok és családok részére, Charlestonba utazók részére éjjel-nappal nyitva áll. — John Gyöngyösi, tulajdonos, Waldo Hotel, 611 Kanavha St. Charleston, Va. Phone 1610

PORTAGE és vidékénél leg jobb, legszállásosabb bankja felajánlja szolgáltatást önnek.

Ne küldje pénst: mindenféle magánbankokba, hanem lépjen velünk érintkezésbe. J6, pontos és lelkiszerető kasszáláskorl bízottitjuk.

FIRST NATIONAL BANK
PORTAGE, PA.

Embereket keresünk

minden város és plézen gyógy-szerek eladására. Egy kis szorgalommal 5-10 dollárt kereshet naponta, mikor a munkából hazajött. Gyakorlati nem szükséges. Minden felvilágosítást megadunk. — Írjon bővebb felvilágosításért erre a címre:

APOLLO SUPPLY CO.
512 S. WEST END AVE.,
DETROIT, MICH.

Külföldi Magyarság

a külföldi Magyarok Szövetség hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kiadóhivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendjele meg.

Figyelem bányászok

Minek dolgozok olyan helyen, ahol nem vagyok megelőzve a keresettel.

Nálunk körülbelül 200 magyar bányász dolgozik és mind meg van elégedve.

A mi bányánk Union bányá, ahol nincs sztrájk és minden nap dolgozunk.

Tonnanként fizetünk.
ENTRIBEN 76 és fél centet
RUMBAN 70 és fél centet.

M